

5964

~~II 59964~~

Je tu IX, XIII, XIV, XV.
156, 223, 229, 242.
157, 228
158, 236
159

II 59964

DUHOVNO ŽIVLJENJE

LA VIDA ESPIRITUAL

LETO IX. -- ŠTEV. 156
JANUAR 1941

AÑO IX. -- NUM. 156
ENERO 1941

Iz domovine so zapeli
nam svetonocni spev zvonovi,
v nebeško radost se odeli
nocoj slovenski so domovi.

A mi pa jokamo v tujini
po domovini — brez veselja,
tolažijo nas le spomini,
gori nam v srcih ena želja:

Da še enkrat bi te objeli
ljubeče, mati domovina,
s teboj božični spev zapeli,
ki vzela nam ga je tujina.

*

Dragi bratje, sestre,
zgodbo vam povem:
Bog nocoj prišel je
iz nebes k ljudem.

Zvon božični poje,
srca molijo,
brate, sestre svoje
obiskujejo.

Dragi bratje, sestre,
pridite nocoj domov,
z nami si delite
svetonocni blagoslov!

*

Božični zvonovi pojo
nocoj v domovini lepo,
s kadihom domove kadé,
s prošnjo božično kropé,
da Bog bi bil varuh domov
in dal vsem stvarim blagoslov

Božični zvonovi pojo,
solzé nam v tujini tekó;
na drage, ki so v domovini,
budé se nocoj nam spomini.

Verzila
Ljubljana

DUHOVNO ŽIVLJENJE

je mesečnik.

Uredništvo:

Pasco 431

Urednik: Hladnik Janez.

Telefon 48 - 3361

(48-0095)

Kličič od 11—13 ure in po 7 uri zvečer.
sredah in petkih ni doma.

Uprava:

Paz Soldán 4924

Telefon 59 - 6413

Registro de Prop. Intelectual 81190

Letna naročnina za Argentino 2 \$.

CERKVENI VESTNIK

BOŽIC. Polnočnica na Paternalu
(Av. del Campo 1653).

Ob 19 uri maša na Avellanedi.
Molitve na Paternalu.

29. dec. Maša na Paternalu za Iva-
na Pečenko. Molitve na Avellanedi.

1. jan. Maša na Avellanedi za
Terenca Vegrin.

5. jan. Maša na Paternalu za Jo-
žefa Bizjak. Molitve na Paternalu.

12. jan. Maša v San Antonio de
Padua. Molitve v San Antonio de
Padua.

19. jan. Maša v Comodoro Riva-
davia.

26. jan. Maša v Cinco Saltos.

Krščen je bil na Paternalu Ivan Ka-
rel Pečenko.

Na Avellanedi se vrši domača družabna
zabava 29. decembra po popoldanski mo-
litvi v prostoru poleg dvorane. Žene in
dekleta nam bodo preskrbele peciva, drugi
bodo poskrbeli pa za lepo razvedrilo, da
bomo lepo proslavili god Janezov in Šte-
fanov. V zavodnih dvorani bomo imeli
kinopredstavo, pogrjnene mize pa na dvo-
rišču pod ponjavo.

IZ UPRAVE

„Duhovno Življenje“ je nastopilo že
IX. leto. Upamo, da svojo lepo nalogo med
rojaki vrši v splošno zadovoljstvo svojih
bratcev.

Žal, da niso vsi bralci „Duhovnega Živ-
ljenja“ tako točni v izpolnjevanju svojih
dolžnosti napram nam.

Prosimo torej vse naročnike, ki ste na
zastanku z naročnino za leto 1940, da ni-
kar ne odlašajte več. Tisk je drag, 200 \$
vsaka številka! Ona dva pesa naročnina
naj vsak doprinese, še kakega novega na-
ročnika naj pridobi, pa bomo še bolj za-
dovoljni. Če kdo še kaj priloži za sklad
mu bomo pa še posebno hvaležni.

Pošljete lahko tudi kar v poštnih znam-
kah. Naročnina se lahko poravnata tudi pri
„Slovenskem listu“ in pri gg. Laknerju
in Škrbecu na banki.

Albert Marangunič starosta med jugo-
slovanskimi naseljenci v Argentini je
umrl v Paraná, kjer je bil zelo spoštova-
na osebnost in tudi častni jugoslovanski
konzul.

Rajni je bil na široko znan po svoji
dobrodelnosti. Nešteti naši rojaki so pri
njem našli pomoč v potrebi. A za mesto
Paraná je bil pokojni nepozabni dobro-
tnik, ki je velike tisočake poklonil za mest-
ne dobrodelne potrebe in za okras mesta
Paraná, ki se ponaša s svojo bogato lepo-
to, katero je dolžna deloma tudi rajnemu
Maranguniču.

A NUESTROS LECTORES

La revista "La Vida Espiritual"
no es exclusiva de la Colectividad
Eslovena, sino que pueden abonarla
todos nuestros simpatizantes. Nos di-
rigimos a los amigos lectores, pi-
diendo colaboren con abonos y ad-
quirir también otros abonados. La
revista es mensual. Su intención es
servir a la compenetración mutua.
Con este motivo siempre sacaremos
algunas páginas selectas en caste-
llano. El abono es de \$ 2 anuales.

PADRE JUAN HLADNIK, director de
la Revista, capellán de la Colectividad
Eslovena reside en la PARROQUIA DE
SANTA ROSA DE LIMA Pasco 431. —
U. T. 48-3361 (48.0095).

En casa está generalmente todos los
días por la mañana. Por la tarde está
después de las 17 horas, menos los miér-
coles y viernes. Los domingos está solo
hasta las 9 horas.

Los que quisieran confesarse, encuen-
tran su confesionario en el lado derecho
que lleva su nombre. El confesionario tie-
ne también el timbre para llamar.

PEREGRINACION ESLOVENA a SAN
ANTONIO DE PADUA se realizará el 12
de Enero con la salida de Plaza Once
a las 8 horas, con parada en Flores y
Liniers, regresando desde San Antonio a
las 19 horas.

Pídanse los Boletos en Santa Rosa de
Lima o en la Administración de La Vida
Espiritual.

UN AVISO IMPORTANTE

P. Juan Hladnik, el capellán yu-
goslavo se ausentará de Buenos Ai-
res desde el 13 hasta el 29 de Enero,
para visitar las colonias yugoslavas
del Sud Argentino.

Pasará por Olavarría, Bahía Blan-
ca, Comodoro Rivadavia, San Car-
los de Bariloche, Plaza Huincul,
Cinco Saltos y Villa Regina.

Córdoba, 26. novembra 1940 je po-
doži in mučni bolezní preminula go-
spa Ivana Slavec por. Grakonija, sta-
ra komaj 34 let. Pokojna je prišla
v Argentino pred 10 leti iz Ospa pri
Trstu, ter zapuša tu moža Milana,
sinčka Emila, svaka Jožefa, svaki-
njo Antonijo, v Evropi pa štiri se-
stre in dva brata. Rajna je bila zelo
priljubljena od vseh, ki so jo
poznali, ne le naših temveč tudi tu-
kajšnjih znancev.

Pokopana je bila 27. novembra
1940 na pokopališču San Jerónimo za
lepo vdeležbo naših rojakov in roja-
kinj, položena k večnemu počitku v
Panteon Tramvajskega Podpornega
Društva.

V imecu Slovenskega Delavskega
Podpornega Društva "Edinost" v
Córdobi, največje sožalje našemu
članu Milanu in njegovemu sinčku
Emilu.

V SAN ANTONIO DE PADUA

Romanje se vrši 12. januarja.

Vsi gotovo ne boste mogli tja. Upam
pa, da se boste mnogi pridružili in vas vse
rojake prav lepo povabim, da se vdeležite
te naše lepe slovesnosti.

Vsi razumete, da so s takimi prire-
ditvami združeni stroški. Če boste pa po-
kazali vsaše plemenito srce in si pravo-
časno preskrbeli vozni listek, bo s tem fi-
nančna težava premagana.

Ne dvomim, da je med nami 400 roja-
kov, ki boste radostno pohiteli v San An-
tonio.

Prosim vas pa le to, da se pravočasno
prijavite, da bomo tako vse boljše pripra-
vili.

Vsakdo razume, da bo za skupno pe-
čenje (asado) mogoče poskrbeti le tistim,
kateri se bodo zato pravočasno prijavili.

Sporod: . .

Odhod iz Plaza Once ob 8 uri (subterra-
neo).

Postanek v Floresu in Liniersu.

Ob 9 uri bomo že v San Antonio. Z po-
staje bomo šli peš 6 kvader v povorki po
tlakovani cesti med travniki.

Ob 10 uri bo slovesna sveta maša.

Od 12—15 ure se bomo zadržali na vrtu
v prijatni senci, kjer bomo imeli asado
in hladna okropčila.

Nato bomo stopili v dvorano, da se še
malo poveselimo. — Na programu bo kino.

Ob 17 uri bodo slovesne popoldanske
molitve.

Ob 19 uri odhod.

Vozne listke si oskrbite čim prej. Po-
sebnou ugodno priliko imate o božičnih
praznikih.

Cene so sledeče:

Iz ONCE: mayores \$ 1.10, menores \$
0.55.

Iz FLORESA: mayores \$ 0.85, meno-
res \$ 0.45.

Iz LINIERSA: mayores \$ 0.60, meno-
res \$ 0.30.

CENA ZA SKUPNI ASADO bo za ve-
like \$ 1.—, za male \$ 0.50. Vsak bo do-
bil pečenko in kruha. Kupite si tudi iz-
kaznico za asado!

PIJAČO si bo pa vsak sam po svojem
okusu lahko preskrbel tam na mestu.

VOZNI LISTKI in IZKAZNICE za ko-
silo se dobe:

Pasco 431 — v šoli na Paternalu: Paz
Soldán 4924 — pri Cotičevih: Donato Al-
varez 2262 — pri g. Laknerju in g. Škrb-
cu na obeh bankah in doma, — na Ave-
llanedi v Društvu in pri Preiningerju —
v Villi Devoto pri Madonovih: Marcos
Sastre 5655 in pri špacapanovih: Pasaje
La Regia 5542 — Santos Lugares pri
živcu: Rocque Acardini 641, — Saavedra,
v trgovini pri Oskrci: Miller 4411.

Ker je število voznih listkov omejeno,
nikar ne odlašajte!

Za slučaj dezja se bo romanje vršilo
pozneje! Kake morebitne meglice se pa
ne bomo ustrašili.

V San Antonio de Padua je krasna cer-
kev in samostan. Poleg pa vodijo sloven-
ske solske sestre šolo, ki ima prostoren
vrt z gosto senco, ki nam bo nudila prav
prijetno zatise in za nekaj stotin ljudi
dovolj udobnega prostora na zeleni trati.

V Atenah in drugod po Grčiji živi znat-
no število katolikov, največ iz Francije.
Ti so naslovili ganljivo pismo na pravo-
slavnega nadškofa v Atenah in na ves
verni narod, kot odgovor na poslanico
nadškofa Krysantosa, ki ga je naslovil na
cel krščanski svet. Pismo je vidno znane-
nje zblizanja med učenci evangelija po ce-
lem svetu!

¡MUY FELICES FIESTAS DE NAVIDAD
A NUESTROS APRECIADOS LECTORES!

Que sea la paz con Ustedes, esa paz que
Jesús ha traído al mundo.

Todo el mundo quiere la paz. Lo curioso
es que todos quieren que se les dé la paz, pero
muy pocos piensan en darla.

Y sin embargo: hay que sembrar antes de
cosechar. Que pocos comprenden que la paz
puede tener sólo aquel quien primero la da.

Así lo hizo nuestro Señor Jesucristo.

Aunque conocía la ingratitud que le espe-
raba, el proceder criminal que el mundo le
tenía preparado, quiso despojarse de la glo-
ria de Dios, para darse para nosotros pobre,
desamparado. . . .

Su pobreza es nuestra riqueza,

Su frío nos calienta,

Su fuga nos consuela,

Su sonrisa nos invita

Para que también nosotros no pongamos
nuestras esperanzas en las cosas pasajeras.

¡Jesús no se buscaba a sí, sino a nosotros!

Cuanto más desinteresado uno imita a
Jesús en el desprendimiento, tanto más goza
su corazón en la paz verdadera.

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE VSEM
NAŠIM BRALCEM!

Mir ljudem na zemlji!

Kako zelo smo ga potrebni danes in ven-
dar divja sovraštvo.

Toda brezbožnik nima miru!

Mir more imeti samo tisti, ki ga je najprej
vsejal.

Božje Detece pa nam kaže, kako se mir
seje.

Sin božji se je odrekel svoji božji slavi,
odrekel nebeškemu veličanstvu, odrekel se je
bogastvu in udobnosti in prišel na svet kot
revno, nebojgljeno dete, trepetajoče v mrazu,
na begu pred preganjalci. . . .

Srečo seje torej tisti, ki nikdar sebe ne
išče samoljubno, temveč z radostnim srcem da
karkoli more za druge.

Kolikor plemenitejši je človek v svoji lju-
bezni do drugih, čim manj samega sebe išče,
tembolj napolni mir njegovo srce!

Takoj bo pa prišel tudi med narode mir,
ko bodo tudi mogočni narodi spolnili zapoved
ljubezni do nemočnih brezbrambnih sosedov.

Slava Bogu na višavi in mir ljudem na
zemlji!

ROJAKOM NA JUGU V VEDNOST

Namenil sem se spet, da izrabim poletne počit-
nice za obisk rojakov na argentinskem jugu.

Moje potovanje se bo vršilo od 13—28 januar-
ja in sicer po sledečem načrtu:

13. jan. (ponedeljek) pridem v LOMO NEGRO.
Naslednji dan bo maša v OLAVARRIJI, nakar
bom nadaljeval pot v

BAHIJO BLANCO, kjer se bom zadržal do
četrtka ob 9 uri. Nato bom nadaljeval pot v
COMODORO RIVADAVIA, kjer se bom za-
držal v petek, soboto in nedeljo.

V nedeljo 19. jan. bo tamkaj tudi sveta maša.
V soboto zvečer in nedeljo zjutraj bodo imeli ro-

jaki priliko za svete zakramente.

Že v nedeljo bom odpotoval v SAN CARLOS
DE BARILOCHE, kjer bom v torek in sredo.

V Plaza HUINCUL sem namenjen v četrtek
in bom tam ostal v petek.

V CINCO SALTOS pridem v soboto in bo
tam maša v nedeljo 26. januarja po enakem pro-
gramu iz prejšnjega leta.

Nadaljeval bom še pot do Ville Regina od ko-
der se bom vrnil v Buenos Aires.

Rojake po vseh tistih krajih prosim, da sporo-
čite moj prihod vsem našim in da mi kar mogoče
grete vsi na roke. Kdor ima kake želje, naj mi
jih že sedaj sporoči. (Janez Hladnik, Pasco 431.)

BOŽIČNI VEČER

Spet se nam bliža božični večer. Budijo se nam lepi
spomini prešlih dni in srečnih časov.

Neusmiljeno življenje nas je iztrgalo še mlade iz
domačega kraja.

Kako bridko nam je bilo na prvi božični večer v
tujini. Zato ne morejo iti v pozabo oni topli spomini, ki
žive zapisani v dno duše. Šele sedaj prav spoznavamo
srečo božične noči med domačimi, zato se nam misli
vračajo tako rade na one srečne čase. Popolnoma pri-
prosto in tiho, pa vseeno z globokim veseljem in obču-
teno lepoto, kot skromni delavni ljudje, smo praznovali
ta veliki večer.

Britki so taki spomini v tujini.

Kje so tisti časi? Več se ne vrnejo.

Ostali so; nam pa pustili spomine srečnih dni.

Še bridkeje se godi našim dragim tam daleč za
morjem: našim fantom in možem in onim ki vztrajajo
na domači grudi! Njih rana vedno bolj krvavi in vedno
globlja je — trpini na lastnem domu!

Tudi njim se bliža božični večer. Otroci, ki bodo
prisrčno čebljali okrog božičnega drevesca, bodo še
povečali materi njeno bolelost.

Kje so mladeniči, da bi zapeli dekletom podoknico?

Kje ste očetje, ki vaši malčki neprenehoma vpra-
šujejo po vas?

Tudi vi se spominjate srečnega dneva božične noči
pod domačim krovom, tudi vaši spomini so nepozabni!

Starši, bratje, sestre, le upajte še, da pride spet
srečni božični večer! Duša vam bo spet polna radosti.
Spet boste veseli in srečni pod domačim krovom. Rana
se vam bo zacelila!

Nam pa ostane upanja malo! Ostane nam božični
večer samo za spomin!

▲ Pepca Furlan

Božič na Dolenjskem

Bilo je ob času, ko je zmanjkalo belega in črnega kruha; ko niti ni bilo več s čim prižgati luči; ob času ko je predzadnja vojna vihra zajela vso Evropo. V Trstu je postalo nevarno. Začele so deževati bombe! Zato smo morali kar proč. Vzeli smo samo najnujnejše stvari in se vsedli na vojaški vlak, ki nas je odpeljal na Kranjsko. To je bila vožnja! Vsak čas so nas puščali kje na progi, nato so nas spet potegnili za par postaj naprej. To je trajalo natančno tri dni. Ob koncu te nenavadne vožnje smo se znašli v Novem mestu, na Dolenjskem! Iz vlaka smo se preselili na velik kmečki voz, in zopet je šlo dalje ob dolgih posejanih njivah po beli cesti. Prelep svet, nekaj svojevrsnega, je Dolenjska, polna romantike in starih gradov. Njen pisatelj Josip Jurčič jo je opisal prav tako, kakršna je. Moja mama, ki je čitala njegove spise v svoji mladosti, se je takole izrazila tedaj, ko smo se zibali na kmetskem vozu: "Še vse lepše je, kakor v knjigah". Skoro gotovo pa ni pričakovala, da bo živela s svojimi otroci cela tri leta v starem gradu pri Kostanjevici, kjer se je vršila povest Jurčičeva "Kloštrski žolnir" (inženir)! Konec naše poti je bil namreč tisti staroslavni kloster.

Zgodovina "gradu" ali klostra je tale: Bajé ga je dala sezidati pred sedemsto leti Juta, hči češkega kralja Otakarja izpolnivši neko obljubo! Sedaj je tisto staro zidovje s starodavno zanemarjeno, pa še trdno cerkvijo last države! Tedaj ob vojni pa je živel tam neki dunajski vitez pl. Guttenberg s svojo družino. Njim smo se imeli z ahvaliti za naše toplo zavetje. Zidovje je bilo obsežno, zelo prostorno, obdano z vrstovi polnimi najokusnejših jabolk in drugega sadja! Kjer se je začel park je stal mlin, ki je tudi bil last gradu! Malo dalje tja pa je že rasla "Opatova gora", polna krasnega bukova, ki sega vse notri do hrvatske dežele. Polna čistega zlata pretkanega z vsemi barvami se je nasmihala gora porastla s košatim gozdom, ko je stopal sv. Miklavž čez njene bregove in oznanjal bližajočo se zimo in teško pričakovani Božič, ves bel in snežen.

"Božič" na deželi, v zasneženi prirodi! Komaj v knjigah, v pravljicah smo ga videli naslikanega! Tihi gozd v svojem belem odelu! Vse bajke, ki nam jih je prečitala mama doma, v zimskih večerih, ob znani tržaški burji, so nam prišle v s pomini! In smo ga pričakali! Kar naenkrat, neko jutro je bila pokrajina vsa bela. Po zasneženih cestah so brzele sani in cingljali kraguljčki! Nekaj lepega je sedeti na saneh in se voziti po snegu. Sama belina vsepovsod in drevje, ki se pripogiba pod težo snega; sem pa tja osebenkova bajta, ali ponosen dom bogatega dolenjskega kmeta!

Tisti dan pred Božičem je zapadel sneg še bolj na debelo! Pa nič zato! Saj ni bilo treba več v gozd po mah. Imeli smo ga, da bi si lahko postlali posteljo in ne samo za bogate jaslice na veliki kmetski peči v našem kloštrskem stanovanju. To vam je bilo poezija! Vsa narava je slavila praznik. Kaj šele v srcu! Že v ranem jutru, smo začeli prepevati svete božične pesmi. V naši družini je to nekaj tradicionalnega. To je še spomin naših dedov in babic! Zato nam je bilo otožno in sladko ob teh starih pesmicah! Sladko zato, ker je mamina ljubezen osladila in omilila vso trpkost! Ah, samo da je bila z nami! Otožno pa radi odsotnosti našega očeta, ki je trpel tam po umazanih strelskih jarkih! Bili smo pač v vojni!

Tisti dan pa je bilo pozabljeno vse zemsko gorjé.

Pričakovali smo rojstva božjega deteta, ki je prišel odrešit svet zablode in vsega hudega. In je priplaval kakor na n evidnih perotih tihi "Sveti večer". Ni bilo na izbiro božičnih dobrot kakor v prejšnjih letih. Saj je bila vojna, pa mama je kupila veliko ribo ulovljeno v zeleni Krki; skuhala je obilico krompirjev; imeli smo prihranjenih orehov in lešnikov, in suhih krljcev, imeli smo celo božično potico — ali mar to ni bila že kraljevska večerja! v tistih časih polnih bede gladu in vsega slabega. . . .

Pa nam je bilo vsem v srečo, kakor velika lepa bajka! Vse tako različno od prejšnjih Božičev! Prav nič nam ni bilo do tega, da nismo imeli druge luči, nego tisto svetlo nebeško, ki je sijala na nebu, obdana od tisočeri zvezd. Tiste luči je bila polna vsa soba! V prelepah jaslicah je temnel svileni mah, so se belile stezice, in iz božjega hlevca je prihajal neki mamljiv čar: čar svetega večera! — Kakšen prizor! nikoli pozabljen! Razvrstili smo se ob jaslicah, in pobožno zapeli "Sveta noč, blažena noč" . . . Menda še nikoli s tako čudovito zbranostjo in resničnim hrepenenjem po odrešitvi! Pesem je ganila, tembolj, ker sta jo spremljala na gosli moja dva brateca! In mama! Kdo bi pozabil njeno sladko obličje tistega pravljničnega večera, prvega v tujini. . . . Zunaj je počivala priroda! Iz Opatove gore, je od časa do časa prišel do nas kak odaljen glas gozdnih prebivalcev. Neopaženo je šel čas naprej, in kar hitro je prišla enajsta ura. Tedaj pa so se premaknile na Vodenicah, daleč gori v bregu, svetle baklje, ki so kazale vernim svetonočnim romarjem ozko gaz. Mesec je namreč že zlezal tja nekam za gore. V dolgi vrsti se odvijala iz gorskih selišč procesija svetonočnih romarjev, ki so hiteli, da se poklonijo božjemu Detecu, da mu zapojó slavo z angeli in da prosijo božjega miru razburkanemu človeštvu.

Ni jih ostrašil visok sneg v zametih, da bi ne pihali k fari k polnočnici! Kako utrudljiva mora biti taka dolga pot ki traja ure — pa je še močnejši skriti čar svetega večera, v katerem je nevidno hrepenenje vsega lepega in veličastnega, in v katerem se čutimo boljši in plemenitejši — ko človek začuti tudi žarek božje ljubezni, ki se je na sveti Božič razodela.

Hiteli so ponočni romarji za nevidnim vodnikom v svetlo noč! Ni bilo čuti božičnih zvonov polnočnih, ker jih je ugrabila vojna in prelila v topove, — pa smo jih čuli v sreči, bila jih je polna vsa soba, ves dol in breg okoli nas. Skrivnostno je zvenela melodija:

Sveta noč, blažena noč,
vse že spi, je polnoč.
Le Devica z Jožefom tam,
v hlevcu varje Detece nam.
Spavaj dete sladko. . . . Vida Ivanovna

V SAN ANTONIO DE PADUA

12. JANUARJA

z vlakom iz Once ob 8.03 uri.

Ne zamudi prilike, da prav po domače
preživiš cel dan.

Kupi si čim prej vozni listek!

Božični Motiv iz Slovenije. Pokojno čaka vas Podkoren na Gorenjskem, kdaj pride spet toplo sonce in prežene snegove.

NOCHEBUENA EN ESLOVENIA

Blancura infinita... En el aire una canción de alegría se eleva, como la de los ángeles en Belén. La campiña, con su vestido inmaculado de nieve conmemora el misterio más grande, profundo y maravilloso del mundo.

Nace Jesús. Los árboles inclinan sus ramas cargadas de nieve dando la bienvenida al Señor; la choza y el castillo le albergan, las luces le invitan a entrar, los cánticos le ensalzan. ¡Gloria a Dios en las alturas! Todos le reciben y le dan abraigo en sus corazones llenos de amor. Allí en un rincón está el pesebre, los pastores le ofrecen sus regalos al Niño Dios. ¡Qué dulce mirar el de la Virgen Madre!

Nace Jesús. Las campanas repican en su honor. Allí en el valle sus sonidos se extienden y llegan hasta el corazón. Comienza la fiesta del amor.

En todos los hogares se reza la oración cotidiana, el Ave María del anochecer; pero hoy es más dulce, es una caricia, como un rocío que aleja todo sufrimiento o pena. El alma se eleva y la gracia del Señor inunda el ser entero. Las campanas resuenan como llamados de amor. Nace la Esperanza. Llegó el Salvador. Luz y Alegría. Luz para guiar el mundo, alegría para aliviar sus dolores.

Nace Jesús.

La procesión humilde se pone en marcha. Al frente el primogénito con agua bendita hace la señal de la cruz sobre todo objeto o lugar, que la bendición del Señor esté presente dentro de la casa y fuera de ella también, que sea bendito el campo entero con sus sembrados, el corral, el granero, los establos.

El padre con el rosario tradicional, va pasando las grandes cuentas entre sus manos de campesino, mientras la madre derrama nubes de incienso que van a confundirse allá en el cielo con el fulgor de las estrellas. Los niños con una cruz pequeña entrecruzados los dedos siguen a sus padres, los ojos inocentes reflejan una alegría inmensa, las tres partes del rosario se terminan de rezar ya de regreso en el hogar.

EL PANORAMA DE NAVIDAD

En derredor de la iglesia se han estrechado las humildes casitas de los campesinos en Eslovenia.

Hace frío fuera. Los campos están descansando bajo la sabana blanca de la nieve.

En derredor de la estufa caliente se desarrollan las actividades caseras del invierno.

Y la iglesia,

De allí también sale el calor. Aquel calor que atrae las almas, que calienta los corazones.

La torre es como el índice hacia el cielo.

Las campanas son los ángeles de la Navidad anunciando la paz a los vecinos, atrayéndoles con sus cantos.

El templo es una imagen de bellezas eternas, adornado con todo lo mejor que la gente buena puede contribuir.

El sacerdote es el padre de todos los vecinos: levantando a los caídos, consolando a los afligidos, fortaleciendo a los débiles, alegre con los alegres y sufriendo con los que sufren.

¡El panorama de la paz!

La mesa preparada para la cena les espera. Continúa la melodía de las campanas, allá en la loma la iglesia refleja una luz rojiza sobre la nieve. Hay algo sobrehumano, celestial, lleno de agridulce, luz y cantos. La familia feliz se sirve el arroz con leche (o mijo con leche) lo niños se apresuran para que los ángeles tengan tiempo de colocar el árbol de Navidad mientras ellos descansan.

A las once de la noche, las campanas echadas a vuelo despiertan al valle. Invitan a la Misa de gallo.

Con sobresalto los niños se incorporan en sus lechos, un extraño silencio les rodea. Se escuchan pasos y una voz cariñosa les llama, besa y arregla sus ropas y de la mano los guía a la pieza principal.

Emociones de la infancia, impresiones que jamás se olvidan. Luces resplandecientes, juguetes ansiados, velitas de colores en el árbol magnífico.

Un minuto de estupor e indecisión y luego la rápida carrera para contemplar de cerca el cuadro brillante de luces y regalitos que envía Jesús.

¿Habrá traducido bien mamá nuestros deseos?

Risas, cariños, alegría...

En la Nochebuena el Cielo se inclina sobre la Tierra, la Bondad infinita de Dios, da a nuestros corazones la esperanza de la dicha eterna, a los grandes que poseen virtudes excelsas y a las humildes almas, ingenuas y transparentes.

Las campanas invitan. Se forman procesiones largas en fila india. La nieve helada cruje bajo los pies. La luz rojiza de las antorchas se reverbera en la sabana de nieve cristalizada; silenciosos avanzan romeros nocturnos.

Ya no resultan penosos los pasos por la huella angosta. Ellos siguen la voz de las campanas, atraídos por una promesa, guiados por la Fe.

Felices, con paso ligero, allá van... y Jesús va con ellos por el camino blanco y largo que termina en el Cielo para los que en la tierra le aman.

Blancura infinita... Millones de estrellas en el cielo... Silencio...

Nace Jesús.

PO ARGENTINI SEM TER TJA

V septembru sem spet stopil malo ven v deželo. Ta pot je peljala na sever. Pa ni treba misliti, da sem šel na "sprehod" prav zato, da bi mi ne primanjalo pisanja za Duhovno ižvljenje! Glavna moja misel je bila, da obiščem rojake; da vidim kako je kaj z njimi; da dam priliko, da tudi oni kaj božjega slišijo, da se Bogu približajo, da se spet zavedo, da je tudi nad nami nekaj, da je pred nami — večnost, na katero človek tako strašno lahko pozabi tukaj, ko ne sliši vsak dan vabečih zvonov.

Skozi Rosario, Córdoba, Santa Fe in Paraná je vodila moja pot. Do minute natančno sem si izdelal program 2000 km dolge poti, do minute natančno sem ga tudi izpolnil, prav tako, kakor je bil napovedan v septemberski številki Duhovnega Življenja za dneve od 14—22 sept.

Ne bom opisoval tega pota na široko. Saj sem že večkrat pisal o mestih, katera sem obiskal, nekatere vtise pa naj vseeno podam našim bralcem.

Prvo, kar lahko zapišem, je to, "da sem imel srečo".

Tudi ta beseda se lahko razume, kakor kdo hoče. Jaz sem imel srečo! Drugi pa trdijo: "da imajo smolo"... Vrabea ne bodo imeli smole, če pa posnemajo — osla, o katerem pravi pregovor: osel gre le enkrat na led... pregovor pa pristavlja: "baš to je oslovstvo"... Človek, ki se takoj od kraja ustraši, ki z doma ne gane, tudi nikamor ne pride... potem bo pa rekel, da ima smolo! Seveda jo ima, toda sam si jo je skuhal. Zakaj pa ni šel odločno naprej svojo pot, pa bi premostil začetne težave in se dokopal do česa vrednejšega.

Jaz sem imel srečo! Pa bi tudi lahko imel smolo! Če bi se ustrašil kislega vremena, ki mi je porinilo v roke dežnik, ko sem odhajal na vlak v Retiro. Kar nič dobrega se mi ni obetalo. Saprabolsko bi mi šlo vse narobe, če bi kisli nedelji sledil enak teden, kakor jih je bilo cela vrsta brez izjeme prejšnja dva meseca...

Bil sem pod varno streho vlaka. Neusmiljeno je pralo, od nekod je pa še mrzlo vleklo pod mene, da sem kar z veseljem segel po debeli suknji, ki sem si jo na samo srečo vzel s seboj.

Skozi bliske in grom in naliv je drvel vlak. Onstran San Nicolasa je naliv ponehal, oblaki so se dvigali in ko smo se ustavili v Rosariju, so že bile ceste skoro brez luž... Seveda! Saj tam je že precej preje prenehal dež. Prav tedaj, ko so ga odpeljali v Buenos Aires! Pravijo, da je v ponedeljek v Buenosu cel dan deževalo! V Rosariju je bilo pa lepo božje sonce! In kako prav mi je to prišlo! Tako se je hitro sušila pot, da sem mogel prav izrabiti dan. Zares imel sem srečo! Pa bi prav tako imel lahko smolo — če bi se namreč ustrašil in ostal doma!

NAŠEL SEM GA — V ROSARIJU

Še ko sem odhajal v Ameriko, mi je nek tovariš naročal: poišči mojega brata!

Seveda bom! Kaj bi ne! tako si človek misli. Kljub temu, da sem vedel, da je Argentina velika dežela, se človeku iz dalje zdi, da ne bo nemogočega, poiskati tega in onega. Kdo bi gledal na naslove natančno, ker je iz dalje Argentina vendar komaj majhna zelena lisa na stisnjemem zemljevidu južne Amerike. Saj je tudi luna nič več kot srebrn toler... če jo gledaš iz zemlje in še za kovača je premalo prostora na njej...

Poišči mi brata, pa ošpotaj ga, če je tega potreben! Tako mi je naročil sošolec iz bogoslovja Ivan Casarman, ko sem odhajal v Ameriko.

Ni pesjan, da ga nebi našel, tako sem mu odgovoril.

Pa sem ga iskal dolgo, tako dolgo, da sem že pozabil, koga iščem! Spet sem dobil pismo, v katerem me opozarja gospod Ivan, kamniški kaplan, na svojega brata Jožeta... Toda, kdo bi v se napravil. Saj Jožetov in Tonetov je brez konca, katere naj bi človek našel, pa so se razgubili na najbolj skrite kote po deželi. Pisma pa prihajajo vsak dan, ki prosijo, naj poiščem sina, brata, moža...

Oni dan sem imel pa srečo. Preje mi ni bilo najbolj na voljo, ker je prejšnji dan dež vsa pota zablatil, — tista namreč, ki držijo do naših ljudi, ki večinoma žive v netlakanih delih mesta.

Gospod konzul Rubeša je bil tako ljubeznjiv, da mi je s svojim avtom okrajšal pota.

Obšla sva že dober del hiš v Barrio Suizo, nato pa v Saladillo, — to je blizu frigorifika. Nekatero družino tam sem že poznal preje, a vedno me je prehitela noč, da nisem mogel do vseh.

Kurtin Evgen, Av. Lucero 159, sem imel zapisano.

Dobro! je menil g. konzul in smo zdrčali naprej, obiskali Mireca, nato pa zavili čez mal mostiček, ki drži čez potok Saladillo.

Tlakane poti je bilo konec.

Kmalu smo bili zakopani v blato.

Ravnodušno je gospod konzul ustavil motor. Saj ni šlo nikamor več: ne naprej ne nazaj. Pa kar nič ni bil v zadregi.

Hola, Jože! Nas boš potegnil ven iz blata! je zaklical gospod konzul fantu, ki je prav tisti hip prišel mimo.

Ali ga ne poznate, gospod Janez, je mene vprašal? To je Jože Casarman iz Vrhnike!

Ni pesjan! Štiri leta že ga iščem, pa ga vse do danes nisem dobil pred oči! Njega res da nisem poznal do danes, toda z njegovim bratom sva bila tovariša v semenišču in... Prav, ravno prav! Sedaj nas bo pa iz blata potegnil!

Pa ni treba misliti, da je taka strašna stvar potegniti iz blata avto. Saj je to vsakdanji dogodek in je vsak avtomobilist tega vajen in ima zato vedno s seboj tudi vrv.

Na prazniku Zedinjenja so se v Rosariju zbrali mnogi Jugoslovani, med njimi tudi mnogi Slovenci, in pokazali trdno voljo za skupno domovino vseh južnih bratov.

Hooooooruk... pa smo bili na trdih tleh. Potem nas je pa povabil Jože v svojo hišo, kjer ima svoj sedež "Slovenska knjižnica" (Biblioteca Cultural, Unión Eslava), v kateri se združujejo mnogi Jugoslovani, ki so tudi glavni voditelji društva. — Tako sem našel Jožeta.

Kdo bi si mislil, da tam okrog živi toliko naših ljudi. Kar zraven sem našel še dve slovenski družini: Čermeljeve in Fakinove. Prav malo od tam, na mestni strani pa živita oba brata Kurtin: Evgen in Angelj, ki sta med najbolj delavnimi člani slovenskega društva Triglav.

PO SELU SLADKOSTI

Potrudil sem se, kar je bilo v moji moči, da bi obiskal čim več naših rojakov v Rosariju. Pa bi bilo treba iti še ven v okolico, v Perez in Roldán, toda čas je bil prekratko odmerjem.

Za soboto, za dan povratka, sem namenil, da še kam stopim. Upal sem, da bo prišlo kaj več ljudi k maši, ki je bila za soboto ob 8 uri že davno preje napovedana. Pa jih je bilo tako malo!

Prišle so nekatere šolske deklice, ki so skupno s sestrami zapele med sveto mašo. Tako lepo so zapele, in tako lepe so bile besede njihove pesmi, da me je globoko ganilo. Kar solze so mi uhajale in...

"Grešnikov se nas usmili, spreobrne nam sree, da bi zvesto ti služili, žalovali za dolge!"

Ne samo za one v Rosariju, ki jim je božja stvar tako malo vredno, temveč prav tako za vse druge rojake, ki so prav tako otopeli za vse božje stvari, ki za k maši nimajo nikdar časa, za spoved pa "nobenih grehov"... Dovolj vzroka je, da bi človek solze točil s prošnjo: "spreobrne nam sree!"...

To je največja nesreča tujine, ker človeku izpije dušo v neprestanem pogonu za izboljšanjem gmotnega položaja. Ni nedelje ne praznika, molitev utihne, kletev se pa ne pozabi!... Človek pozabi, da je rojen za trpljenje, ter bi se hotel rešiti neprilik, ki pravo življenje vedno spremljajo!

Grešnikov se nas usmili, spreobrne nam sree!

Saj človek razume prizadevanje ljudi, ki je ne le potreba, temveč tudi dolžnost. Samo tega naj bi nikar ne pozabili, da se zastonj trudijo zidarji, ako Gospod ne zida hiše. Da je prazno vse človekovo delo, če ga Bog ne blagoslovi. Nazadnje ostane vse nedodelano, če je človek svoje življenje zapravil v samih zemeljskih stvareh...

Nikogar ne bom sodil jaz. Za vse bom pa molil, da naj božja milost gane otopela srca. Kdo ve, če ni še marsikomu sojeno, da ga tako naglo pograbi kakor **Antona Brumeca**, ki je tako naglo dodelal, da so njegovi prijatelji in znanci, njegovi sodelavci v Rosariju, zvedeli za njegovo smrt, ko je bil že v — jami. Kdo ve, če mu bo sojeno dovolj časa v zadnjih dneh, da bo lahko popravil, kar je bilo preje zavoženo in zadolženo!

Da. Tako zgodbo sem zvedel v Selu Sladkosti oni dan. Zbolel je, kar na naglo je bilo; asistencija ga je odpeljala in šele drugi dan, ko je bil že v jami so zvedeli za njegov nagli konec. Anton Brumec je dodelal!

Zvedel sem pa še tudi marsikaj drugega. Nekateri so si pomagali naprej. Maks Bratina in Štefan Žigon imata že nekaj lastnega, pa tudi nekateri drugi, toda časi so slabi. Slabe so kupčije z opeko in prav tiste dneve je bil tudi štrajk in sobota popodne; tako, da sva dobila z Jožetom Čukom precej ljudi doma. Naravno, da je bilo treba vedno porivati, da ne bova dela samo na pol opravila, da bova čim najbolj vse obiskala.

Po Selu Sladkosti avto ne velja. Tam je konj in dvokolnica uporabnejša priprava in tako sva gonila z Jožetom, da sva bila ob Zdravi Mariji pri Vidmarju, ki je nedavno otvoril tamkaj gostilno, sedaj zbirališče Slovencev.

Saj naju je že od daleč pozdravljala slovenska pesem. Spet tam sem našel nekatere iskane.

PO KORDOBSKIH PLANINAH

Tako je bilo namenjeno in tako se je zgodilo. V torek in sredo 16. in 17. sept. je bila napovedana sveta maša v Córdoba in je tako tudi bilo. V ponedeljek o polnoči je odrinil vlak, ki se je poganjal in spet postal, dokler ni slednjič prikukal dan skozi okno. Sveže zelenje je oživel po polju. Menda je nedeljski dež srečno odpodil sušo in zbudil pomladno rast. Tam naprej je že bilo videti kordobske gore, mesto samo je bilo pa že kar blizu. Tako je kazala ura in tako so napovedovale tudi nasebine. Okrog skromnih bivališč, so se razposajeno smejale cvetoče breskve. Nekaj rožnatega, neka veselega me je prevzelo, ob pogledu na čudoviti breskov cvet, ki je pel pozdravno pesem jutranjemu soncu.

Skozi grdo razmelnjen svet je ovijal naš dolgi vlak. Malomarno so mulili po robih travo mršavi osli, drugod pa s o poganjali to živinče otovorjeno; matere so odpravljale v šolo razcapane zamazančke, v katerih je očitvidno največ zamorske krvi... Zato se zadovoljujejo v tako beraških kolibah!

Obstal je vlak. Vsuli so se potniki iz voz; nasproti je pritekla procesija pričakujoče množice. Tudi jaz sem sledil valu in pozorno gledal, če bom zapazil znani obraz. Prijatelju Francetu Bartolu sem javil za moj prihod. Trikrat sem mu pisal, pa ni bilo ne črne ne bele.

Menda se mu ni kaj zgodilo, tako sem prevdarjal. Vedel sem, da on na formalnosti malo da, v dejanju pa vedno stori vse, kar more.

Ko sem takole ugibal že začujem: "oHla, Janez!"

Bil je France!

Torej vse v redu in kar njegov gost sem bil za čas mojega bivanja v Córdoba. Kaj besede! Mnogi obe-tajo vse, storé pa nič!

"Evo! Tu je moj avto", me je popeljal do krasnega voza in že sva zdrčala k Belim menihom, k jer je že on vse uredil zastran maše.

"Ti se boš name jezil, zakaj ti nisem odpisal, kajne Janez, tako je menil France, jaz bom pa tebe prejel za odgovor, kod hodiš. V petek sem te klical celo popoldne in cel večer po telefonu, pa te ni bilo doma!"

Bil je v Buenosu, jaz pa v — La Plati!

Pa kaj zato. On je bil na mestu, jaz pa sem tudi prvi čas prišel in vse je bilo prav.

Po končani maši sva odbrzela na njegov dom. Prijazno domačijo si je ustvaril France, kjer bodo njegovi sinčki imeli dovolj prostora za svoje otroške nagajivosti, oče in mati pa prijeten dom. En košček tistega doma je pa tudi zame, tako se mi je zdelo, ko sva s Francetom lepo pokramljala o nekdanjih časih, ko sva še skupaj hlače trgala in naloge pisala in študentovske burke uganjala tam nekje pod Šmarno goro.

Sedaj pa kar povej, kako in kaj misliš, da urediva tvoj program v skladu z mojim; tako je presodil France. Do pete ure sem ti na razpolago z mojim avtom.

Moj načrt je pa tale: rad bi obiskal Alto Gracijo, Malagüño, Río Ceballos in še kaj.

Odločila sva za tisto popoldne v Río Ceballos in potem pa malo v gore.

Torej kar na cesto!

Mirnodušno, hladnokrvno, kot je Francetova nara-va, je spustil voz. Kar švigale so mimo naju hiše in drevje. Kazalo je 120 km. Kot bi trenil sva bila sredi kamnolomov v Río Ceballos, kjer je imel on službene opravke, jaz pa naše rojake, ki sem jih tamkaj v tistih skalah našel kar kakih deset. Večinoma so pivčani, deloma poročeni. Trenutek ni bil ugoden zato, da bi človek lahko kaj več pozvedoval, ker so bili v delu. Eni so viseli visoko gori na bregu in vrtali v trdo skalo, drugi so nalagali skale na vozičke, tretji premikali vlake... Marsikdo, — ki se radi neprijetnega dela, katerega mora opravljati, samemu sebi smili bi šel vse bolj veselo na delo, če bi videl trpljenje in nevarnosti teh trpinov. Saj nikdar ne more imeti gotovosti, da se bo zvečer iz dela srečno vrnil! Kako lahko se utrga razmajana skalnata stena, prihrumi iz strmine razbesnela skala in — človek je v večnosti. Več kot eden je takole dokončal svojo Ameriko... In za vse tisto delo so še slabo plačani! Dosti slabše kot v Buenosu malóvarji!

Naprej v Río Ceballos! Iz gore naju je pozdravljaj Kristusov kip "Ñu Pora". Lične vile so se pripelje na strma pobočja med zeleni gozdni breg. Še čez potok in bili smo v Río Ceballos, koder je že marsikak naš človek zaslužil k ak krajev pri zidanju lepih vil in udobnih hotelov, ki nudijo prijeten dom za čas počitnic marsikateremu meščanu. Tamkaj dela nekaj naših mizarjev. Pozdravila sva jih in nato hitela naprej.

Zavila sva v strmi breg. V Cosquin, ki leži na oni strani prvih gorâ sva se namenila. Vratolomno se je ovijala pot vse više. Strmi bregovi so svarilno opominjali k pazljivosti; najin konj se je pa gnal, da je kar sapo jemalo. Više in više! Pod goro "Pan de Azúcar", ki nekoliko spominja na istoimensko goro v Río de Janeiro, sva dobila pred oči novo deželo. Onstran gore se vleče zelena dolina z mestom Cosquin. Mesto jetičnih! Marsikdo, čigar zdravje je bilo v nižinah na koncu, je tamkaj našel pravi zrak in se popolnoma opomogel. Menda je večina prebivalstva v tistih krajih sami jetični. Tamkaj so dobri; če bi se pa povrnili nazaj v nižavo, bi bilo po njih.

Po gladki asfaltni cesti sva brzela naprej. Doli nekje je blestelo jezero San Roque, kjer zajemajo vodo za mesto Córdoba. Še naprej in na okrog, in zavila sva na desno. Še nekaj voz sva prehitela in že so bili pred nama sledovi Córdoba. Še mimo tovarne avijonov, kjer tudi služijo nekateri naši svoj kruh.

Ura je pa tudi stekla d aleč naprej, tako da je moral France po svoji dolžnosti, jaz pa sem stopil na Alto Alberdi, kjer sem našel stare znance: Francetiče, Obermanove, Jazbeca, Movernove. To pot sem se srečal tudi s Stepanom iz Suhorja.

Povedali so mi, da so pravkar na delu, da organizirajo prvo skupno prireditve obih dotedanjih društev, ki sta sklenili združitev v "Edinost".

Po vseh delih mesta so raztreseni naši rojaki, zato je bilo treba kar urno naprej. Pa ker je bila ura bolj pozna, kot sem si želel, ko sem prišel v Alto General Paz, kjer živi skupina 5 družin. Kar po domače rečejo, da je gori na "Krasu", ker so skoro sami Kraševci.

Za naslednji dan je ostalo še marsikaj opravkov. Ob 8 uri zjutraj maša! Ob 20 uri bo pa krst Gecove hčerke. Tako je bilo sklenjeno in storjeno.

Pri maši sem spoznal novega rojaka, gospoda Petelina, ki mi je nato delal prijetno družbo, ko sva obiskala Gregoriče pri pivovarni in še ostale družine v tistem delu, in nato v Novi Córdoba, kjer sta kar dva al-

macena, oba nova: Petelinov in Jeleničev. Od tam je šla pot dalje v Alto Gracijo, nato pa na Malagüeño, kjer sem bil to pot prvič. Velikanski stroji meljejo kamenje, tam se žge apno in še kaj drugega. Naši ljudje imajo društvo "Istra". Slovencev je tam 6. Pred oči nisem dobil nobenega, ker so bili vsi odsotni.

Za nami so ostale prijazne gore, ni bilo več rožnatih cvetnih breskev, spet smo bili med hišami, da obiščem še tiste rojake, za katere sem vedel. Ob 20 uri sem bil pa spet na mestu in smo krstili Gecovo Elvirico tako kot je bilo sklenjeno. Potem smo bili pa tudi na večerji veseli, tako da nam je bilo kar žal, ker je večer tako hitro minul.

SKOZI SAN FRANCISCO V SANTA FE

Že pred šesto zjutraj v četrtek, ko je bila še noč, je odrinil mikro, ki vozi 350 km daleč v Santa Fe. Dobrih 6 ur, pa bomo tam.

Kmalu smo se izmotali iz mesta ven. Zopet in zopet smo križali železnice, dokler se nam ni slednjič odprla prosta pot, ki je peljala nekam v puščo. Nisem se posebno mnogo zanimal za okolico, ki ni nič posebnega kazala. Najprej je treba poravnati račune z Bogom, da mi ne bo brevir delal zapreke zvečer.

Redka naselja so pričala, da so še velikanski kompleksi zemlje, ki ne dajo ničesar. Po deževju zadnjih dni je bilo vsepovsod videti mnogo svežega zelenja. Na splošno pa so dolgočasne gmajne (montes), med katerimi se le tu pa tam pokaže gladka jasa obdelane zemlje. Skozi jutranje oblake je iskalo sonce pot in od hipa do hipa osvetlilo "vodni mlin" ali odkrilo tam nekje dalje kako človeško selišče.

Tako so bežali mimo nas kraji, križali smo rečne struge, pred nami je hropel vlak po tiru ozkotirne železnice FCCC, ki spremlja cesto; pa smo ga kmalu pustili zadaj.

Čim dalje smo šli, tem bolj je bila dežela obdelana. Gmajne sose umaknile že daleč tja nekam na obzorje, če jih je še sploh bilo videti. Črede pasoč se živine so se menjavale z zelenim poljem mlade pšenice. V vasi pred nami, ki se ponaša z zgodovinskim imenom Fuertecito (Tabor) je dolgočasno molel v zrak starinski tovarniški dimnik, toda nihče od sopotnikov ni imel pojma, kakšna tovarna je v tistem kraju.

Prostorno, udobno smo se vozili od kraja, toda vedno je vstopil kak nov sopotnik in se je voz vse bolj polnil. Ob 8 uri smo postali 20 minut! nam je oznanil. Bili smo v kraju "El Tío" (Striček).

Na jugoslovanskem poslanstvu 1. decembra. Minister dr. Izidor Cankar med gosti.

Pismo župnika-komunista

II.

NI PRAVICE NITI LJUBEZNI V TEJ SOLZNI DOLINI.

Spoštovani gospod!

V prejšnjem pismu sem podal one krepke besede svetega očeta: "da je življenje proti vsaki pravici, in brez krščanske ljubezni".

Ostra je tale pšica, kajne! Pa bom že poskrbel, da se bo dobro zapičila na pravo mesto.

Vajeni smo, tako je rekel sloveč sociolog P. Dabin, na neštete protivnike. Pa jih nimamo samo med načelnimi nasprotniki, temveč tudi med samimi katoliki. Med temi je namreč precej takih, ki so slabo poučeni, ali pa krivo razlagajo nalogo Cerkve v tem času; zato se zboje preproste razlage realnega krščanstva, obseženega v tako važnih dokumentih naše vere, ki sta okrožnici "Rerum Novarum" in "Quadragesimo Anno"; saj se nekaterim te papeške okrožnice zdijo odkrito revolucionarne in jim dvigajo lase kvišku.

Trda je beseda, pa vendar je res: da danes ni niti pravice niti ljubezni. Zares!

Ni pravice. Pravica je tista čednost, ki vsakemu daje, kar mu gre. Prav! Po naravni pravici gre vsakemu, da živi človeka vredno življenje in da lahko vzdrži svojo družino, če jo ima. To je nesporno!

In, moj dobri gospod! Danes je premnogo takih, ki niti ne morejo živeti človeka vredno življenje, in še manj skrbeti za dostojno vzdrževanje svoje družine. — Torej ni pravice!

Pa bi ta krivica ne bila tako kričeča, če bi ne bilo prav zraven njih razbrdanev in razsipnežev, ki netijo zavist in podžigajo sovraštvo. Saj je kot preračunano nato v Buenos Airesu, kjer bleste razkošne izložbe trgovin in izzivajo nesmiselne želje v siromašnem gledalcu, ki si razkošja ne more privoščiti. To rodi zavist, zagnjenost in sovraštvo.

Pozabljam besedo sv. Avguština ki je rekel: **Kar je bogatinom čez potrebo, tega siromaku nedostaja.** Koliko je bogatih, ki tega nočejo razumeti. Zabubili so se v svoj samopašni "jaz", na revnega siromaka pa sipajo trnje...

Eni so, ki stiskajo milijone, drugi pa bede umirajo. Poznam deželo, kjer se koruza sežiga, za siromaka pa ni drobtin, — kot za evangeljskega Lazarja, ki si je želel ostankov bogatinove mize. — Živimo v mestu z razkošnimi palačami in nesnažnimi "konventiži", kjer se kote vse moralne in socialne nečednosti. Kdo bo torej še trdil, da vlada na tem svetu pravica!

"Ni res, da je zadoščeno socialni pravici, če delavci nimajo zagotovljenega svojega obstoja s pripadajočim dohodkom, potrebnim njihovi družini in namenu! Če niso v položaju, da si morejo preskrbeti nekaj imetja za varstvo proti splošnemu pauperizmu!" (Pij XI).

Naj navedem lepo misel iz knjige: "Kristus na vseh potih": Betlehemske Detece! Dalo si zlato, srebro, petrolej itd... pešiči amerikancev, argentincev, judov... Pa velika večina njih ne vedo, ali pa se nočejo spomniti, da je Tvoje tisto zlato, tisto srebro, tisti petrolej... ki so ga prejeli le, da bi kot Tvoji pooblaščenec delili od tistega njim, ki nimajo nič!

In kaj se godi? Takole pravi sveti oče: "število stiskanih proletarcev, katerih jok vpije od zemlje do neba, je brezkončno porastlo". In kljub temu Vi, gluhi gospod, nočete slišati sree trgajočega krika, ki ga primerja oče krščanstva z vpitjem nedolžne Abelove krvi, ki jo je prelil njegov brat Kajnu.

**

Ni pravice. Pa tudi ljubezni ni! Ta sveta krščanska krepost je v tem: da ljubiš svojega bližnjega kakor samega sebe.

In kako ljubimo sami sebe! Koliko skrbi imamo za te umrljive kosti! Kot da bi ne bil že na pragu oni večer, ko jih bo treba pustiti! Koliko skrbi za obleko, za jed, za naslado, za udobnost, morda se lišpaš, s telesom izzivaš!... Vse za tvoje t elo! A za druge?...

Ali se to pravi ljubiti bližnjega kot samega sebe? Spomni se tegale nagrobnega napisa:

"Nimam več, kar sem potratil; moje pa je kar sem dal! Boli me, kar sem odrekel; kar shranil sem, vse je zgubljeno!"

Gospod nam ne da denarja, temveč nam ga posodi. Pravi sveti Avguštin: Kadar delam obračun, o moj Bog, spoznam, da so vsi moji dohodki samo tvoji darovi!

Ljubezen mora imeti svoj red. Če imam en novce, prosijo me pa trije, potem je potrebno, da najprej premislim, komu ga bom dal. Tistemu pa ač, ki je najbolj potreben. Vsem ne morem pomagati. Pomagal bom pa tistemu, kateremu morem! In njemu pomagati moram! Kako malo je tistih v Buenos Airesu, ki to razumejo.

Dela usmiljenja je treba vršiti z ljubeznijo! Oni dan sem videl Vašo gospo, ki je "Vicentina", ko je šla na dobrodelen obisk. Z razkošnim avtom se je pripeljala, livriran šofer ji je odprl avto, z napuhnjeuim obrazom, ki gleda iz viška doli, je brez besede izročila mlečno nakaznico! Kje je tu kaj ljubezni?

Moj gospodar me nikoli ne pozdravi, je tožil drugi!

Ta gospodar je močno bolan, kajti ni le gluh, temveč tudi slep, ker ne spozna, da ni nič bolj človek, kakor njegov sluga, ker je odrešen s prav isto zveličavno krvjo Kristusovo in poklican k isti nebeški slavi; je človek z enakimi potrebami, pa tudi s trpečim srcem, ki ga boli krivica!

In sedaj pa še nekaj za premišljevanje, za katero imate časa dovolj. Evo 44 § iz okrožnice "Divini Redemptoris": Bogatini naj nikar ne iščejo svoje sreče v zemskih stvarih... pač pa naj vedo, da so samo upravniki z odgovornostjo pred najvišjim lastnikom in zato naj porabljajo vse, kar imajo, kot dragoceno sredstvo za vršitev dobrih del, ker zato so prejeli vse od Boga. Vse kar imajo "odveč" so dolžni dati siromakom po evangeljskem naročilu; sicer se jim bo zgodilo po besedah apostola sv. Jakoba: "Nujte, vi bogateci, jokajte sedaj, vpijte do neba, zaradi nesreče, ki prihaja nad vas! Preperelo je vaše bogastvo in vaša oblačila so razgrizli molji. Vaše zlato in srebro je zarjavelo, in njuna rja bo pričala zoper vas in razjedla vaše meso kakor ogenj. Nakopali ste si na glavo srd za one poslednje dni!

Nekoč ste kot fantek prejeli sveto birmo in sedme re darove. Vsak dan prosim Svetega Duha, naj obnovi v Vas **dar razumnosti**, da bi prav spoznali dolžnosti, katere Vam nalaga krščanska vera kot bogatemu nasproti siromaku.

Zadeva je grda! Nikar se ne slepimo! Tako lahko človek pozabi, da se spreobrnitve ne vrše po postavah, temveč po dobrovoljni preobrazbi lastne vesti, kar mora narediti vsak sam zase!

Začnite, dragi prijatelj, z vašo lastno vestjo!

Če ste v zadregi, kje začno in do kam segajo dolžnosti krščanske vesti, vprašajte za svet dobrega duhovnika, ki Vam bo pokazal meje pravice in bratske ljubezni!

Sv. Magdalena Zofija Barat je neki dan delila obleko siromakom. Pa se je oglasila soredovnica: Vi dajate

UNA PAGINA DE HISTORIA

Una compilación de varias obras históricas eslovenas por **Francisco Dalibor**.

I.

Antes del arribo de los Eslovenos. — Teatro de la historia eslovena. — La época prehistórica. — La época de los Romanos y de las grandes emigraciones de pueblos.

Para presentar una breve historia del pueblo esloveno, es menester delimitar su posición geográfica, que siempre le fué, le es y le será adversa, pues queda enclavado entre tres pueblos numericamente mayores: alemanes, italianos y húngaros, los que en el curso de la historia diezmaron su población y territorio, de tal manera, que hoy apenas cuenta con 2 millones de almas (de las cuales casi 40% bajo dominio de las 3 naciones vecinas arriba mencionadas. Cuenta con un territorio que apenas representa una cuarta parte de aquel de su mayor expansión en el siglo 9.

El terreno que era antaño teatro de la historia eslovena es en su naturaleza lo más variado. Paisajes alpinos en su parte lindante con Alemania e Italia, valles y llanuras, bosques y viñedos.

En la época de la venida de los Eslovenos de las regiones transearpáticas en el siglo 6. los Eslovenos ocuparon las comarcas desde Trieste y Udine hasta los valles superiores de los ríos Drava, Mura, Ensa y Traun por el oeste, hasta Viena sobre el Danubio por el norte y las selvas de Panonia y lago de Platten por el este.

Por el valle del río Drava los alemanes extendieron sus tentáculos en territorio esloveno ya en el siglo 7. Aunque los eslovenos tenían por el norte una defensa natural en los altos Alpes, sucumbían a la penetración alemana y pudieron por el Norte en el siglo 7. salvar de las avalanchas germanas tan solo su provincia central Carintia.

Aún mucho más peligrosa para la subsistencia de los Eslovenos era su frontera danubiana. Por aquellas enormes llanuras penetraban pueblos semisalvajes como los Obros y los Hunos. Primeramente los Eslovenos retrocedieron hasta el pie de los Alpes. Una vez desaparecidos los Obros los Eslovenos efectuaron un contraataque, de cuyo resultado surgieron en las llanuras panónicas los principados eslovenos de Pribina y Koceļj. Más simultáneamente con la expansión eslovena en la Panonia notamos, al final del siglo 9. la aparición del pueblo de los Magyares (Húngaros), los cuales en el término de un milenio redujeron el territorio esloveno en Panonia de 10.000 Km² a 1000 Km² es decir a su décima parte de antaño.

Bien encarnada en la naturaleza está la frontera occidental eslovena contra el mundo latino. La línea

---

najboljše hišne stvari! Jih je škoda! Svetnica je odgovorila: Kako? Škoda za siromake? Za tak namen mi ne bi bilo žal niti lastne kože!

Dragi prijatelj! Ne prosim Vas za Vašo kožo! Samo za pravico in ljubezen Vas prosim! V ljubezni imejte red in z ljubeznijo jo izvršujte v prid mojih revnih bratov! Nič drugega! Nikar me ne odbijte! Sicer se Vam kaj lahko zgodi, da bodo prišli drugi po Vašo kožo, in ker se jim bo močno mudilo, ne bodo vtegnili niti prositi zanjo, marveč jo bodo sneli kar brez dovoljenja!

Augustin Elizalde, župnik v Ciudadeli,

que separa entre los ríos Timava y Tagliamento la región alpina de las llanuras de Furlanía hace ya 12 siglos que forma la frontera entre el mundo eslavo y latino.

La más importante de todas las comarcas eslovenas resultó ser en la edad media la llanura de Carintia, llamada "Gospovetsko polje" (Valle de Nuestra Señora), ya en la antigüedad la sede de las organizaciones de los pueblos ilíricos y celtas, luego del Nórico romano interior. Ese valle se presenta finalmente también como cuna de la independencia nacional eslovena.

La variedad geográfica y el desgarramiento del terreno eran causantes parciales de que los Eslovenos no lograran una formación estatal unificadora. Lo demás procuraron los vecinos. De la mayor o menor fuerza de los estados vecinos y dinastías ajenas, dependía que parte de Eslovenia pertenecerá a uno y otro. La lucha de las dinastías por la posesión del territorio esloveno forma un largo capítulo de la historia de los Eslovenos en la edad media. Al final de la edad media, la incipiente Austria junta bajo su cetro a todos los Eslovenos, pero desmenuzándolos en muchas provincias pequeñas según el refrán antiguo: divide et impera.

LA PREHISTORIA

Los más antiguos vestigios de la raza humana se pierden en la época que la denominamos prehistórica. Ningún argumento escrito poseemos de ella. La época prehistórica está dividida en 3 partes: la época de piedra, de bronce y del hierro. Esta denominación fué adoptada por el material del cual el hombre de entonces fabricaba sus herramientas y artefactos. Para el territorio esloveno la época de piedra alcanzaba hasta el año 1900 ante de Cristo, la de bronce hasta 1000 ante Cr. y la de hierro desde 1000 ante Cr. hasta el nacimiento de Jesucristo.

Indudablemente el territorio de los Eslovenos ya estaba poblado en la época prehistórica, teniendo de ello pruebas en el hallazgo de cadáveres adornados con artefactos de aquella fecha. El hombre de la época de piedra ya abandonaba la vida nómada y se establecía en las orillas de ríos, lagos y pantanos, más con preferencia elegía grutas y cuevas como su domicilio. Ya alrededor del año 2500 antes de Jesucristo encontramos en los pantanos circundantes a Ljubljana (actual capital de Eslovenia) habitaciones humanas erigidas sobre postes. Esta época en Eslovenia se sirve ya de artefactos y armas grandemente perfeccionadas y pulidas y bien afiladas de piedra, huesos y ornamentos de venados. También vive el hombre de la edad de piedra en una primitiva organización estatal y familiar y posee algunos sentimientos religiosos.

En la época del bronce el hombre progresa constantemente. Es así que se viste ya con productos de lino y lana. La principal arma a la sazón es una espada larga y una daga corta.

En la época de hierro ya aparece el arado, principal escudo de la agricultura. Los representantes de la época de hierro en Eslovenia son varias tribus ilíricas, pertenientes al grupo étnico indoeuropeo.

El desarrollo de la época de hierro terminaron los Celtas. Eran primordialmente agricultores, más ocupábanse de la explotación de minas (sal, oro, hierro), del comercio y fabricación de artículos de hierro. El tráfico era ya relativamente desarrollado pues se hallaron monedas del 4. y 3. siglo antes de Jesús Cristo. A la época de hierro sigue la aparición de los Romanos y la emigración de los pueblos.

(Continuará)

† DR. ANTON KOROŠEC

Dr. Anton Korošec, je umrl 14. dec. v Beogradu. To tragično novico smo našli v tukajšnjem časopisju. Točasno je bil predsednik senata in prosvetni minister. V sedanjem usodnem trenutku je bilo njegovo javno delovanje posebno pomembno. Radi dobrih zvez, ki jih je še iz Dunaja ohranil, je mogel odlično uplivati na razvoj odnošajev nasproti Nemčiji in Italiji.

Njegov pomen je bil velik že na Dunaju. V mladi Jugoslaviji pa je njegovo delovanje postalo še pomembnejše. S spretnostjo je krmaril slovensko usodo skozi nevarne težave. Ker se velikosrbski politiki nikakor ni hotel ukloniti, je moral v zapor iz katerega se je po treh letih vrnil na vodstvo države v najbolj kritičnem trenutku.

Slovenski narod je v njem častil svojega nekronanega voditelja. Imel je nasprotnike tudi med Slovenci. A nič ni bilo takih, kateri bi mogli pokazati nekaj vsaj od daleč podobnega, kar je za narod on storil. Bili so mu nasprotni, ker so mu zavidali upliv v narodu, ker so čutili v njem nezmaglivega branitelja pravih narodnih koristi, katerih oni niso nikdar iskali.

Ves slovenski narod plaka ob grobu svojega voditelja, kateri se je umaknil prav sedaj, ko bi ga najbolj rabili.

Rojen je bil pri Sv. Jurju ob Ščavnici na Štajerskem 1872. Kot mlad duhovnik je kmalu postal vnet narodni delavec v boju z nemčurstvom. Bil je urednik "Slovenskega gospodarja" v Mariboru. Njegove talente je odkril rajni dr. Janez Krek in je vzgajal iz njega svojega najspretnjšega diplomata, svojega naslednika v boju za socialne pravice svojega naroda, voditelja slovenskega združenstva.

Rajnega dr. Korošca je globoko vzljubil tudi srbski narod, ki je spoznal njegovo doslednost v boju za pravico.

Njegovi nespravljivi nasprotniki so pa bili vsi razdiralni

El 14 de Diciembre falleció Dr. ANTONIO KOROŠEC el político yugoslavo más destacado.

Sacerdote católico, ya desde joven encabezó el movimiento político del partido católico esloveno que dirigió durante 25 años. Nació en 1872.

elementi: narodni izdajalci, oportunisti, framasoni, skrajni levičarji... A vedno samo propalnice in tisti, kateri ga osebno niso poznali pač pa so bili proti njemu nahujskani.

Bil je voditelj slovenskega naroda. Pa si ni od tega nič nabral, pač pa je vse svoje dohodke plemenito obračal v velike namene in javne potrebe v Sloveniji.

Bil je tudi naročnik naše revije.

Naj v miru počiva!

Vatikan, domovina miru

Ameriški poslanik pri sv. Stolici Myron Taylor je poročal v Washingtonu o mirovnih poskusih sv. očeta. Preden se je začela bojna vihra, je na vse načine posredoval za mir. Malo pozneje je papež Pij XII. v posebnem nagovoru o nalogah tiska podčrtal odgovornost tiska pred Bogom in svetovno vestjo in je zopet izrazil upanje na skorajšnji mir. Po začetni vojni papež od svojih načrtov in prizadevanj ni odstopil. Kakršna koli bo že bodočnost, to je nedvomno, da bo Rim ob pravem času vedno dvigal glas za mir. Povsod po svetu rožlja orožje, pokajo granate, stokajo ranjenci. Mir se je zatekel pod visoke oboke bazilike sv. Petra v Rimu. V tej majhni državi je domovina "velesile" Cerkve, tam je mir doma.

Vatikan ni velesila v navadnem pomenu besede, velesila z armadami, bojnimi ladjami; meri le 44 hektarjev in je velesila po duhu, ki ga zastopa, po besedi, ki jo napolnjuje. V prejšnjih stoletjih je bil papež tudi svetni vladar in je vladal nad večjim delom Italije. Od italijanskega zedinjenja nima več svetne oblasti. Lateranska pogodba mu je vrnila majhen košček zemlje le kot znamenje neodvisnosti in svobode. Sem spada Vatikan z vrtovi in cerkvijo sv. Petra, angelski grad ter nekaj zemlje naokrog. Majhna vatikanska država ima vse znake suverene države: poštna znamke, pošto, radijsko postajo, 600 metrov dolgo železnico, kolodvor "Vatikan", lastno sodišče, ječo in policijo.

Vrhovni državni poglavar je papež, Njegova Svetost papež Pij XII., vikar Jezusa Kristusa, Summus Episcopus katoliške Cerkve, svečenik cerkve sv. Petra, rimski škof, nadškof in metropolit rimske cerkvene province, primas Italije, patrijarh Zahoda in oče vseh kristjanov — vse te službe v cerkveni vladi so združene v njem in sestavljajo njegov popolni naslov. Vatikan-

sko državo vlada kot absoluten monarh, izvoljen pa je na demokratičen način. V vatikanski državi živi 1025 prebivalcev, 735 državljanov in 290 tujcev. Tujci so člani zamejskih državnih zastopstev in tujerodni duhovniki, ki spadajo v rimsko kurijo.

Druge ustanove: oficirji, kongregacije, komisije, sodišča in ostali uradi so čisto cerkvene narave in se nanašajo ne samo na 1000 vatikanskih prebivalcev, temveč na katoličane vsega sveta. Uradni jezik je latinski. Policijska uprava vatikanske države, ki obravnava prometne prestopke, manjše tatvine, kaljenje nočnega miru in podobne majhne grehe, posluje v latinščini. Če pride obsojenec za sedem dni v ječo, nameščeno v neki baročni dvorani, najde na vratih nabita pravila za kaznjence v latinščini.

Neposredno svetno upravo nad vatikansko državo kot tako ima "generalni vikar". Njegova oblast je podobna oblasti ministrskega predsednika. Vrhovno poveljstvo nad državno "Oboroženo silo" imata majordom in minister dvora. Slavni švicarski gardi zapoveduje general.

Kakšno oblast ima torej vatikanski "minister", generalni vikar? Razen policije in ječe — obe prideta le zelo redko v poštev — upravlja industrijo, trgovino in obrt. Cerkvena država ima svojo industrijo, obrt in trgovino. Pri Vatikanu je večjezična tiskarna za pisanje papeških pisem in za časopis "Osservatore Romano", nadalje se nahaja v Vatikanu velika trgovina s cerkvenimi in svetnimi knjigami, več trgovin z raznimi predmeti, ena lekarna, ena drogerija in največje državno podjetje, znana stara gobelinska manufaktura. Generalni vikar ima nadzorstvo nad električnimi napravami, muzejem, papeško čakalnico in papeškimi akademijami.

Taka je domovina miru, slabega, neoboroženega, toda vedno močnega po svoji ideji.

NEKAJ ZA STARIŠE

Družabnost

Boljši izraz bi bil "familijarnost", ali pa še bolj domače: svoboda v družini. To ni še nikak greh, če ljubeznjivo reče otrok mami "stara" ali pa očku "ti stari". Otroci pač tako slišijo iz njihovega medsebojnega pogovora, nato se šaljivo s svojimi starši, kakor s svojimi sebi enakimi tovariši. In kako skače od veselja, kadar je na "staremu" ugledal kaj smešnega! Nekateri mislijo, da je ta svoboda posledica "tikanja", katerega nekateri starši dovoljujejo otrokom. V tej deželi to ni tako napačno. Taka je moda. Večkrat sem že bila priča, kako otroci niti ne vedó razsoditi, ali je bolje reči materi "ti" ali "vi". Nekateri se še zmeroj drže one lepe stare navade: mati to želijo, očka so mi poslali, in tako dalje. Spoštovanje in hvaležnost zveni iz teh preprostih besed. Vse bolj izumetničeno se glasi: "Mama, pridi sem!" "Očka, kupi mi to!" Kaj ne čutiš razlike? Vendar se zdi, da je v tem zadnjem malo več zaupljivosti — čeprav moraš zelo paziti, kako ti bo odgovoril, ko mu ne boš hotel ali pa mogel storiti kar poželeti.

Pazi! Lahko bi slišal kaj "kosmatega" ob preveliki familijarnosti! Ne popuščaj preveč! Stariši morajo svojo avtoriteto vedno vzdržati, če hočejo imeti temelj prave vzgoje.

Društvo

Reci mi s kom se družiš in rekel ti bom, kdo si! Besede mičejo, zgledi vlečejo. Veliko moč ima zgled nad otrokom.

Resnica je, ali žalostna: — naši otroci so primorani, da si iščejo tovarišev le, kjer jim prilike dopuščajo. Saj je današnji svet prepoln socialnih kategorij. Bogat se družijo z bogatimi, trgovec s trgovcem, industrijalec z industrijalcem — siromaku pa seveda le najboljše pristojne siromaki. To se prav očitno vidi v tujakšnih delavskih predelih. Če je kaj imenitnejših ljudi, mi bi rekli: gospode, — mu že ne zadostujejo naše enostavne šole; ne — vsak dan se vozi v "centro" v šolo. Kaj bi se družil s to delavsko umazano otročadjo!

Ah kako pozabljamo, da smo otroci enega Očeta! Da imamo samo eno pravo domovino — nebo!

Sin tvojega tovariša, četudi nemaren in nevzgojen, ima biti tovariš tvojega sina! Nisi mu ga ti izbral za tovariša, temveč tako zahtevajo razmere, proti katerim ne zmoreš nič, ker nimaš sredstev za šolanje v "centru". In potem! — En gnil sad, postavljen med dvadesetero zdravih, se ne bo poboljšal, pač pa bo okužil še drugih dvajset. Tako je, ker je človek od mladosti bolj nagnjen k slabemu, kakor pa k dobremu. V tem je ravno velika cena dobrega srca, ki se vzgoji le s ceno mnogih žrtev.

Veliko več pažnje pa lahko posvetiš izboru domačega kroga. Saj ta daje še večje vzgojne koristi, ker je

otrok večji del doma, v neprestani aktivnosti, vedno na čevlju za sebi odgovarjajočo družbo. Ako je res, da se vzgoja oblikuje iz besed, ki pridejo do ušes; ob vsaki misli, ki se predstavi duhu v razsodbo; iz vseh vzgledov, ki se nudijo očesu; končno iz vseh dejanj našega "jaza": o koliko važnost bo torej imela za vzgojo otroka okolica domače družine v kateri živi! To so res najtrdnejši in neizbrisljivi vzgledi.

Kar bi se ne smelo reči...

Nemogoče je otroka vzgajati v neki umetno-skrivnostni nevednosti. Zakaj, naše je življenje polno skrivnosti; toda človeška radovednost bo že našla pot do njih, pa naj se kdo še bolj trudi da jih zamota in skrije.

Prav posebno velja to za otroke, kateri na vsaki svoj "zakaj" hočejo imeti naš "zato". Torej: pripravi se, da bo tvoj otrok še prezgodaj uganil mnoge stvari, za katere še ne bo dozorel. Vedi, da otrok v tem prepovedanem sluti nekaj, kar mu ne da mirovati, dokler skrivnost ne odkrije. Seveda, če mu jih ne odkriješ ti, bo iskal ključev do te skrivnosti drugod: v knjigah, pri tovariših, v kinu.

Čim bolj ga varuješ, da ne vidi, da ne sliši kaj takšnega, tembolj ga bo gnala radovednost. Takrat odprti svoje nežno, ali razsodno materinsko srce: raztolmači otrokovi radovednosti v kar najprimernejši obliki skrivnost, ki ga muči. Razodeni mu ob prvi priliki le toliko, kolikor misliš da je za njegovo dobo zadostno, a ob priložnosti zopet dalje. Ta tvoja prijateljska odkritosrčnost in vodstvo ti bodo odprli vrata v otrokovo srce, ki je tako dovzetno za vse lepo in plemenito. Bog ve, v kakšni obliki bi mu to skrivnost razodeli tovariši in knjige? Veroval ti bo, instinktivno te bo sledil, kakor oko sledi luči. O, ko bi naši očetje in matere spoznali resnico, da je njihova prva dolžnost vzgojiti otroka, ne pa samo obleči, bi pač gotovo malo več pažnje posvetili svoji družini.

Ko se povrne oče z dela, prva skrb naj bi mu bila, da pokliče otroka, se zaupljivo z njim razgovarja o onem, kar se je v šoli danes naučil, kod je hodil; vzel bi ga seboj na vrt, mu tolmačil delo na vrtu, mu tolmačil delo na vrtu, ali pa ga vzel s seboj na sprehod, ter mu odkrival dobroto božjo v prirodi. O, očka, ne zapijaj očetovske ljubezni v gostilni — temveč — bodi učitelj svojemu otroku.

Neumestna vprašanja.

"Francek, koga pa imaš rajši: mamičo ali tateka?" vprašuje otroka marsikateri, kdor si pač želi imeti prednost pred otrokom. Navadno otrok zateguje z odgovorom, razumevši da se pod tem radovednim vprašanjem krije neka skrivnost. Vkljub temu še dalje tišči vanj, tako da je otrok res primoran dati nek odgovor, ki bo gotovo užalil enega od obeh.

Kako bo mogla izkazovati mati malemu nehvaležnežu odkritosrčno ljubezen, ko pa vidi pri njem neenakost razpoloženja. Ali je še katera stvar, ki bi mo-

Desna slika:
Prvoobhajanca
Zorka in Silvo
Kurinič med
svojci 8. dec.
popoldne.
Leva slika:
Andrej Čebokli
je praznoval
70 letnico med
rojaki na Pa-
ternalu.

gla bolj direktno raniti srce? Pa pojdimo še naprej! Ne bo li čutila mati neki ilad proti možu, ko si je prisvojil še oni del otrokove ljubezni, ki po vsej pravici pripada njej.

Pomisli, da bo prednost pri otroku imel le tisti, ki mu iskazuje več ljubeznjivosti, ki bolj zadovoljuje njegovim muham, tisti ki ga, potrebnega noče kaznovati z namero, da si kar bolj prisvoji otroka.

Večkrat tudi gostje otroka spravijo v zadrego. "Kdo pa te bolj tepe, očka ali mamica?" Otrok z molkom presoja: če rečem, kar se dogaja, bodo še gotovo bolj strogi, eden ali drugi. Pameten otrok, kaj ne?

Prednost v družini.

Ta brezsmiselna delitev ljubezni v družini je, kakor bomo videli, ena od najzapeljivejših skušnjav, proti kateri je treba prav strogo nastopati. Mnogo je vzrokov, zakaj pride do neenake razdelitve ljubezni med otroke.

Če je otrok tebi podoben, ima bolj tvoj obraz, ga že smatraš bolj tvojega kakor pa ostale, ki te lastnosti nimajo. Dal si mu že prvenstvo v svojem sreju. Vedi, da te bo kmalu zmotilo in mu boš to tudi na zunaj pokazal. Takšen postopek pač dobro pokaže — ako to le malo razmisliš — da v otroku ljubiš le samega sebe, da si sebičen na škodo ostalih otrok! Ti ostali otroci občutijo tvojo nepravilnost: ljubosumni so na brata, ki si je pridobil očetovo ali materino srce, a ljubezen, ki so ti jo dolžni izkazovati, se bo ohladila. K temu pridodani še, to, da tvoj Benjaminček gotovo ni eden izmed dobrih otrok, gotovo, ker živi v zavesti svoje nadmoči, ker ga preveč razvajajo.

Večkrat poveljujejo otroka radi njegovih duševnih ali telesnih sposobnosti. Poveljuj rajši Boga, kate-

ri mu je podelil takšne talente, kakor pa otroka, ki se bo ob tvojih hvalah prevzel in potem pa božje talente zaigral!

Takšni starši, pijani od te "opičje ljubezni" pač ne bodo videli na tem otroku nobenih slabih strani, ki se pa bodo prav zato bohotno razevele v otroku takrat, ko bi otrok moral že imeti največ prave vzgoje. Kako pa bo živel in hodil trnjevo pot življenja, če se ni naučil hoditi sam! saj so ga roditelji na rokah nosili! Žalostno je s takimi "princi".

Mesto da neprestano motriš svojega ljubljence in njegove resnične ali namišljene sposobnosti, podari malo več skrbi še ostalim otrokom! Pomagaj jim, da se kar čim preje napravi neko ravnotežje med otroci! Podpri slabjšega!, pouči pa manj talentiranega!, bolehnemu pomagaj k zdravju! Kako ti bodo otroci hvaležni za tvojo skrb; še vnuki in še vnaprej rodovi bodo hvaležni tvojo modrost. Ne omeji se na enega. Z enim bo izumrla tvoja nepremišljena ljubezen, z mnogimi bo živele in sadove prinášala.

O človeško srce! Raztegni, razširi se v ljubezni!

Kdo si upa trditi, da to naše sree, tako majčkeno, kakor je, ne more obsegati v istem različnih občutkov: velikih, plemenitih, junaških! Kako! Vera v Boga, ljubezen do domovine, očetovska ali pa materinska ljubezen ne najdejo li lahko mesta v eni isti duši?

Laž! Verujte! Srce je kakor magnet, katerega moč in sila se razvija in povečuje, kolikor več se troši in daje! Kolikor več daje, toliko bolj se bogati.

To je neoporečna lastnost človeškega srea in pa njegova — skrivnost.

Desetnica.

SEDANJI KRALJI V PREGNANSTVU

Velika vojvodinja luksemburška se je pred nekaj dnevi s soprogom vkreala za pot v Ameriko, potem ko je nekaj časa bivala v Španiji in na Portugalskem. Tik pred nemško zasedbo Luksemburga je uspelo vojvodinji, da v življenjski nevarnosti dosepe do francoske meje in jo srečno prekorrači, čeprav so bile vse ceste polne nemških vojakov. Njen mož in ostali člani rodbine so pa že prej zapustili deželo in šele, ko je prišla vojvodinja v Longwy, je zvedela, da so tudi njeni otroci na varnem.

Že pred začetkom svetovne vojne leta 1914. je bilo v Evropi mnogo vladarjev, ki so izgubili krone, in mnogo ter še danes čaka ugodnih trenutkov, ki bi jih znova postavili na vladarski prestol v starem sijaju. Nekaj let je bil albanski kralj tudi eleganten pruski častnik grof von Wied. Bil je vladar le nekaj mesecev, toda nikoli se ni odrekel kroni, prestolu in naslovu, niti tedaj ne, ko je moral, pod znanimi okoliščinami pred letom, tudi drugi albanski kralj bežati v tujino. Pred zasedbo Pariza je bilo to mesto zatočišče kraljev brez prestola in onih, ki so čakali na kraljevsko krono. Tu so čakali na francoski prestol Bourboni, Orleanci in Bonaparti, nek Anglež je dokazoval, da je potomec angleške kraljevske rodbine Tudor, nekdo drug je trdil, da so mu predniki Stuartovci, neki prodajalec preprog je hotel biti potomec nesrečnega mhiškega cesarja, neki starinar pa se je imenoval kralja Samoa.

Habsburgovci, Hohenzollernci in Romanovi

Takoj po svetovni vojni so se omenjenim pridružila še znamenita prastara ime-

na Habsburgovcev, Hohenzollerncev in Romanovih. Tem je sledil tudi zadnji Bourbonec — španski kralj. Zadnji avstrijski cesar je umrl osamljen v pregnanstvu na Madeiri, njegova soproga Zita pa je živela nekaj časa s svojimi otroki v Belgiji. Kam so jo zadnji dogodki pregnali, pa ne vemo točno, menimo pa, da se je zatekla s svojimi otroki v Španijo. Z njo je tudi najstarejši sin Oton, ki je dolgo časa imel med evropskimi pretendenti na prestol največ izgledov.

Stari Viljem, nekdanji nemški vladar, se je vrnil v Doorn, potem ko mu je bilo dovoljeno med sedanjo vojno prvič po svojem odstopu s prestola obiskati za kratek čas Potsdam blizu Berlina. Semkaj je prišel na pogreb svojega najstarejšega vnuka, ki je padel na zapadnem bojišču. Drugi vnuk sivega exmonarha pa je padel že v bojih s Poljaki.

Romanovci, ki se prav za prav imenujejo Holstein-Gottorp in so nemškega pokoljenja, so si po dolgih prerekanjih izbrali za rodbinskega poglavarja velikega kneza Kirila Vladimiroviča. Kiril, bratranec ruskega carja Nikolaja, ki je bil umorjen v ruski revoluciji, preživlja svoje dni večinoma ob Cote d'Azur. In tam čaka, kdaj ga bodo poklicali.

Alfonz XIII.

Francoski Bourboni, ki imajo za svojega rodbinskega šefa vojvodo Guiškega, niso edina veja tega rodu, ki si lasti pravico na evropske prestole. Tako je vladala v Parmi do l. 1860 veja, iz katere je izšla bivša cesarica Zita. Zitini bratje so častniki v francoski armadi. Tudi neapeljski in sicilijanski Bourboni so bili odstranjeni s prestola 1860. leta. Zadnji Bourbon, ki je izgubil krono, pa je Alfonz XIII. in

se s tem pridružil v vrsto kraljevih emigrantov. Živi v Parizu. Španski Bourboni so najbogatejši kraljevski emigranti, kajti večji del premoženja se jim je posrečilo rešiti na varno.

Z 39. letom je izgubil prestol zadnji perzijski šah, ko se ni vkljub večkratnim svarilom, hotel vrniti iz Pariza domov. Re-Khan ga je enostavno odstavil. Z njim se je pričela vrsta eksotičnih vladarjev brez dežel. Aman Ullah, afganistanski kralj, je vladal prav malo časa, ker ga je Habit Ullah vrgel s prestola. Ta pa je bil pozneje ustreljen od svojega naslednika Mohameda Nadik Khana. Aman Ullah pa še sedaj živi s soprogo v Rimu, kjer je često Mussolinijev gost. — Nekdanji abesinski cesar je po dolgih tavanjih po Palestini in Franciji končno prišel v London, kjer še danes živi. Rad sprejema časnike in se z njimi razgovarja. Nekoč je enemu izmed njih dejal: "Če bi imel priložnost, da si izberem poklic, bi postal časnikar." Ta skrivnostni "judovski lev" šesedaj trdno veruje, da bo njegov čas prav kmalu prišel. Pa tudi vsi ostali upajo na to. Tudi albanski kralj prebiva s svojo lepo ženo Geraldino v Angliji.

Edini kralj v pregnanstvu, ki ni izgubil krone v vojni ali revoluciji, je vojvoda Windsorski, ki je imel izbirati med krono in ljubeznijo. On je edini med kraljevskimi emigranti, ki nima nobene želje po vrnitvi na prestol. Prav nedavno je bil imenovan za guvernerja Bahamskih otokov. — Holandska kraljica, najbogatejša in najmogočnejša izmed žena, se pa nahaja s svojo rodbino na varnem v Kanadi. Med zadnjimi se je dolgi vrsti kraljev brez zemlje pridružil še romunski Karol, ki še tudi ne ve dokončno, kje se bo naselil in premišljal na dni svojega vladanja.

Božični večer

Božični večer je. Sedimo v restavraciji pri "Primorcu". Težek in dušič dim polni prostor. Vse mize so zasedene; vino se razliva na tla med glasnim hruščem in trkanjem kupic. Nekateri pojejo; vsak ima svojo vižo in vsak hoče prevpiti drugega.

Nocoj je božični večer. Mi, ki smo brez domovine, odgnani od doma, v tujini, ki je mačeha za marsikoga, ne vemo kje bi se zbrali, ker nimamo svoje strehe. Zato smo šli v gostilno, da smo med seboj in da slišimo svoj glas.

Rado Potočnik je danes tišji kot po navadi, nekam čudno obrnjen vase. Mehanično toči vino v kozarec, trka na mojega in dela dolge požirke. Prižiga eno cigareto za drugo. Mrk je. Gledam ga pozorno.

"Kaj ti je, Rado?" ga vprašam zaskrbljen.

Pogleda me kakor da bi se zbudil iz spanja in prižge novo cigareto.

"Nocoj je božični večer", pravi pomembno in se trpko nasmehne. Pogled mu poleti po mizah, skozi zadržano ozračje in trušč.

"Ne vem zakaj me spominjajo moje misli na božični večer, ki sem ga prebil v Španiji pred dvema leti, — ko bi ravno to najraje pozabil! Isti večer sem izgubil brata. Kaka božična noč!"

Vnovič napolni kozarec in ga spiže. Potem pravi:

"Sam ne vem kako sem zašel v špansko republikansko vojsko. Morda jebila žeja po avanturah, morda mladeniška lahkomišelnost ali kaj takega. Spremljal me je mlajši brat Anton.

Ono božično noč smo bili pri Boqueillas, malem mestecu, blizu reke Ebro. Tabor je bil kraj gozda. Snežilo je. Skozi noč je medlelo zasneženo polje. Ležali smo v postojankah. Proti večeru smo zvedeli, da so v bližini frankovci. Polkovnik je izbral petero mož za patroljo. Med njimi sem bil tudi jaz. Prosil sem ga naj pusti z menoj tudi brata ali vse zaman.

S puško in ročnimi granatami smo zavili v temni gozd. Bredli smo med zamrznjenim grmičevjem in pazili, da bi ne stopili v kak zameten jarek!

"Ko smo prebredli gozd, se je pred nami odprla široka ravan. V daljavi je sameval grič, na katerem je brlela luč. Le kaj bi moglo tam biti?"

Popravi se na stolu, puhne dim predse in nadaljuje:

Oprezno smo stopali dalje in prisluškovali. Nenadoma smo obstali. Iz dalje od luči se je zaslišalo lepo petje, ki je bilo vsak hip razločnejše. Končno smo dospeli pred star samostan, tik katerega je bila cerkvice. Vstopili smo.

Notranjost cerkvice je bila vsa praznična in okinčana. Na oltarjih jegorelo neštevilno sveč. V stolih je klečalo nekaj starih ženic. Na nekem stranskem oltarju so bile jaslice. Občutil sem v tistem trenutku veliko radost. Strmel sem v jaslice in presunilo me je. Videl sem v duhu našo hišo, ognjišče; sredi ognjišča tli panj. Okoli njega sedé oče, mati, sestra Zorka in mlajši brat Rudolf. Oče pripoveduje svoje stadodavne doživljaje, medtem ko tarejo lešnike in orehe in jih jedó.

Kako rad bi bil zopet med njimi! Kaj bi dal, ako bi lahko zopet gledal v trudne pa mirne oči matere in ko bi stisnil v svojo dlan žuljasto roko očeta! Ali usoda nas žene ven, v tujino, da smo orodje drugih, ker smo brezdomovinci!

Utihnili je petje v cerkvi, izgubljeni v španskih zametanih livadah. Slišalo se je samo poltiho momljanje starih ženic v starodavnih obrabljenih klopih in nekoliko glasnejše šepetanje meniha pred oltarjem. Zdelo se

mi je tako mirno v tem prostoru, kakor da bi bilo to neko skrito zavetje v zemlji, ki je vzplamtela v sovraštvu in ki je pila bratovsko kri.

Tako, tiho kakor smo prišli, smo zopet odšli. Zdeli smo si sence, ki ne spadajo sem, kjer je luč in kjer je resnica. Večkrat sem mislil, da je ta dogodek bil samo vizija in da se je dogodilo samo v domišljiji. Človek trpi včasih toliko, da nekako otrpne razsoja in da pozneje ne moremo jasno domisliti kaj je bilo resnica in izkustvo in kaj je bilo domišljija.

Zopet smo bredli po mehkem snegu proti Boqueillas. Prenehalo jesnečiti. Veter se je pomiril. Skozi oblake so migetale goste zvezde, ki so kmalu gorele po celem ujasnjem nebu.

Nenadoma smo obstali in poslušali.

"Streljajo", smo vedeli določno.

V notranjosti me je nekaj stisnilo. Spomnil sem se na naše taborišče, na brata Antona in na frankovce, ki so bili nekje blizu.

"Hitimo, za božjo voljo", sem zahropel.

Začutil sem vroč znoj na čelu in tilniku. Snežna plast je bila mehka in bredli smo po nji s silno težavo. V presledkih smo slišali včasih močnejše streljanje, včasih slabejše. Tu pa tam je počilo jako, kot od ročnih granat.

Polagoma se je danilo. Na vzhodu se je dvigal rdečkast sij, ki je barval vso zasneženo planjavo z rožnato barvo. Gozd pri Boqueillas se mi je zdel sedaj vijoličast in skoro neznan.

Vedno bližje smo bili taborišču. Vse je bilo mirno, kakor izumrlo. Huje me je zagrabilo in v grlu me je davilo. Kriknil bi, ako bi smel.

Taborišče je bilo mirno, ker so bili vsi mrtvi. Iskal sem med trupli Antona. Nekateri mrtveci so ležali na obrazu in obračal sem jih. Še par korakov in tam je ležal še eden. Anton! Ubogi brat! Obraz je bil obrnjen proti nebu, oči široko odprte, kakor da bi se hotel še zadnjič nagledati neba. Roke je imel zagrebene v sneg, kot da bi ne hotel še iti odtod. Telo je bilo še nekoliko toplo, oči so bile steklene.

Zarjul sem, kakor da bi ga hotel zbuditi. Ali vse je bilo tiho, le moj glas je odmeval po gozdu. Moji tovariši so se sklanjali nad mrtvece. Niti enega ni bilo več živega. Vse je pogrnil mrtvaški plašč."

**

V zvoniku je udarilo polnoč. Rado je obrisal z dlanjo pot s čela. Natočil je zopet vino in napolnil oba kozarca in sva trčila.

Mir ljudem na zemlji! tako je ponovil — mi smo pa sejali sovraštvo in želi sovraštvo. Zakaj, oh zakaj je tako malo tistih, ki prav razumejo sveto božično noč, ki prav vedo in delajo kakor Odrešenik sveta, ki se je za druge dal in ne sebe iskal, ki je sejal mir.

Njemu na zdravje!

Ciril Kren.

Družinsko slavlje pri Pečenkovi v Villa Luro.

Krstili smo Ivana Karla.

OPAZOVALEC

Cena drv v Jugoslaviji. Na Štajerskem so nekateri kraji zelo revni na drvah, kar se zelo občutno pozna zlasti sedaj. Oblasti so morale odrediti cene, ki se gibljejo med 80 in 120 Din za m³ po kakovosti.

Kralj Peter je v septembru obiskal mnoge hrvaške kraje. Bil je v Djakovu, kjer si je ogledal znano Štrosmajerjevo stolnico; skozi Našice je hitel v Kutjevo, kjer je slovita banovinska žrebčarna. Naprej skozi Slavonko Požego so šli v Lipik (slovito zdravilišče), v Daruvar, Bjelovar, Garešnico in Novsko. Vse povsod je narod mladega kralja navdušeno sprejemal in veselo pozdravljalo.

Petanski most je bil z veliko slovesnostjo blagoslovljen 22. sept. Zbralo se je silnega naroda iz vsega Prekmurja. V navzočnosti bana dr. Natlačena je izvršil blagolov škof dr. Tomažič iz oltarja postavljenega na sredi novega mostu.

Javna cestna dela v Sloveniji. Modernizirana bo cesta skozi Celje, skozi Vransko, Novo mesto-postaja do Žabje vasi. Na cesti Ježica—Domžale je razpisana licitacija podvoznjaka pod železnico in dveh mostov.

Vencslav Gorjan imenovani goriški baritonist jedosegel lep uspeh, ko je v Aleksandriji pri državni pevski tekmi odnesel prvo priznanje med 140 tekmovalci. Takoj ga je angažiralo mestno gledališče in sedaj že nastopa v operah.

Mokronog je 24 sept. doživel pomemben dogodek z blagoslovitvijo novo povečanega zvonika, ki je zrastle za 8 m.

Boj umazanemu tisku je neizprosno napovedal duhovnik Bethlehem, ki je nedavno umrl star 72 let v Bretaniji v Franciji. Bil je to zelo zaslužen mož, katerega zasluge so začeli na splošno priznavati in ceniti šele danes po zlomu Francije. Vse svoje življenje je stvarno žrtvoval borbi proti umazanemu čitivu. Pariški listi so bili v povojnih letih prepolni opisov njegovih pogumnih dejanj, ko je lastno-ročno razmetaval in trgjal umazane pornografske spise in ilustracije po pariških časopisnih kioskih in in kolodvorskih knjigarnah. Bil je velik ljubitelj in ljubljenee mladine in mu sree ni pripuščalo, da bi dovolil, kako oblast dopušča, da se francoska mladina v najbolj neznih letih načrtno zastruplja z umazanin branjem. Zbral je okrog sebe čete pogumnih fantov, ki so šestokrat šle čistiti javne knjižarne in časopisne prodajalne ter so prišle navzkriž s policijsko oblastjo, ki je — čudno — imela nalogo, da v imenu nekkih guilih načel o svobodi vesti pobija in zapira mladino, ki se je borila proti strupu, zastrupljevalce pa ščitila. Tudi on sam je bil večkrat pred sodiščem, kjer se je moral zagovarjati, da je v boju za čisti mladinski naraščaj trgjal in razmetaval pornografske spise in knjige. Tako borben je ostal vse do zadnjega in ga ničesar od njegovega delovanja ni moglo odvrniti. Objavljal je posebno revijo "Revue des lectures" (Revija čtiva), kjer je skrbno zasledoval vsako novo objavljeno knjigo ter jo označil kot dobro ali kot slabo, kot takšno, ki jo starši lahko dajo v roke otrokom, ali kot takšno, ki jo je treba zavreči. Ko bi bila Francija še v povojni dobi imela tisoč abbejev Bethlehemov, je zapisal sedaj ob njegovi smrti francoski časopis, bi ji danes ne bilo treba jokati ob razvalinah svoje domovine.

Marija Pomagaj na Brezjah je 6 okt.

slavila 40 letnico, odkar je bila posvečena sedanja remarska cerkev, ki jo je posvetil nadškof iz Gorice dr. Jakob Missia.

Nov prosvetni hram v Slovenski Krajini. V Turnišču v Prekmurju je zrastle ob sodelovanju vseh faranov in pod vodstvom dekana g. Jeriča krasen prosvetni dom, ki bo brez dvoma odlično izvrševal svojo prosvetno in narodno dolžnost v naj-severnejšem kotičku slovenske zemlje.

G. Verbanjšek, katehet v Lendavi, je v lepih besedah poudarjal narodno misel ob severovzhodni slovenski meji. Za njim so govorili zastopniki prosvetnih društev: g. Sraka iz Beltince, bogosl. Pucko iz Bogojine in g. Puhan.

Popoldne se je ljudstvo iz bližnje in daljne okolice zbralo k prvi predstavi. V uvodu je g. dekan naslovil zahvalo vsem, ki so se trudili pri zgradbi doma. Nato je pevski zbor pod vodstvom g. Štefana Dominika zapel tri lepe narodne pesmi, soboški župnik g. Vojkovič pa je govoril o nalogah današnje mladine. Sledila je vprizoritev Finžgarjeve igre "Naša kri". Igro je vodil domači kaplan g. Kozar, privedila jo je pa "Zavednost" s sodelovanjem turniških igralcev. Čeprav je v dvorani 360 sedežev, jeprišlo toliko tujih gostov, da so morali za domačine igro zvečer ponavljati. Igralci so dobro rešili svoje naloge in igro razumljivo podali občinstvu, ki jim je bilo hvaležno za lep užitek.

Naj bo novi obmejni prosvetni dom ponosno žarišče kulturne in narodne zavesti našega naroda in spomenik požrtvovalnosti vrlih turniških faranov in njihovega g. dekana!

V Sežani je praznoval 60 letnico Milan Senčar, ravnatelj tržaške pivovarne Dreher.

Andrej Tumej, župnik na Čukarici je bil nevarno bolan v septembru.

V Veliki Loki pri Višnji gori je bila 25. sept. blagoslovljena nova kapeja svetega Antona.

V Dvoru pri žužemberku se je zgodila nesreča s kolesom, ki je teško zadela 24 letno Pavlo Fabjan iz Sadinje vasi, ki je bila na mestu mrtva. Vračala se je iz Ajdovca, kjer je bila proslava obletnice blagoslovitve Gnidovčevega doma.

V Kočevju je šel na dražbo "dijaški dom", ki ga je izdražila banska uprava za 1,400.000 Din.

V Begunjah nad Cerknico se je vršil socialno zdravstveni teden v oktobru.

V Dornovi na Ptujskem polju se je vršil lepo uspeli mladinski dan.

Iz Trsta. Štefan Ceh, župnik v Kaščergi je premeščen v Brest. Tomaž Banko župnik v Tinjanu je odšel v Piran.

Zimska pomoč v Gorici obeta veliko delavnost. Dala bo vsak dan 600 kosil in pomagala še z delitvijo hranil, ki je bo deležnih 5000 oseb. Podobni odbori delujejo bojda po vsej deželi.

Vogersko. Ivana Figel je ubila granata v goriškem Panovcu, kjer je zbiral staro železo.

V Plavah so pri prekopavanju ceste našli okostja peterih padlih v svetovni vojni. Prenesli so jih na Oslavje.

V Devinu so pokopali 80 letnega gospodarja Legišo (Kupeca). Kako priljubljen je bil ta častiti mož, jedokazal njegov pogreb.

Letina na Krasu je dala prav dobro zadnje pridelke. Obilno deževje je bilo suhemu Krasu v prid. Dobro je donesl krompir in fižol. Ajda pa je bila taka kot že dolgo ne. Tudi vinska letina je bila ugodna.

V Slovenski krajini je bilo mnogo zlorab pri navijanju cen, tako, da so morali poklicati na pomoč oblast.

Sobota. V času največjega dela so imeli otroci jesenske počitnice, da so pomagali pri spravi pridelkov. Za Prekmurje je to posebno važno, ker grede mnogi odrasli na sezonsko delo in zato doma nedostaja delavnih rok.

Po nemško-italjanskih načrtih bo svet po novo takole razdeljen:

1. evropsko področje z Afriko;
2. Azija z Avstralijo;
3. Severna in Južna Amerika.

Na ta način bi se ustvarila štiri svetovna področja in sicer: Evropa, Sovjetska Rusija, Združene države in Daljni vzhod.

Na afriškem področju bi bile v glavnem zainteresirane tri države in sicer Italija, Nemčija in Španija. Te tri države bi razdelile svoje interese sporazumno. O tem so se vodila obširna pogajanja v Rimu.

Po dosedanjih poročilih bi morala Italija dobiti Tunis, Sudan, severni del Kenije.

Nemčija bi dobila Tanganiko, preostalo Kenijo, jugozahodno Afriko, Rodezijo, Kamerun in francoski del zahodne Afrike, Južnoafriška unija bi dobila svoje meje iz leta 1914. Belgijski Kongo bi prišel pod nemški vpliv.

Španija naj bi dobila skoraj ves francoski Maroko, del Alžira z Oranom, medtem ko bi Francija ohranila samo Madagaskar, del Alžira, del Maroka in nekaj manj važnih afriških področij.

Od stališča, ki ga bo zavzel Egipt, je odvisno, če bo dobil večjo ali manjšo odvisnost kakor pod Anglijo, glede njegovega področja pa bi se vsekakor izvršile manjše korekture.

Iran, Irak, Palestina in Sirija bi prišli pod italijansko upravo, vendar pa bosta skušali Italija in Nemčija tu predvsem izkoristiti samo prirodna bogastva, predvsem petrolej in bombaž.

Duhovniške vesti. Župnija št. Vid pri Vipavi je po odhodu g. župnika Ivana Kovača brez stalnega dušnega pastirja. Nekaj mesecev je zdaj upravljal župnijo g. dr. Alfonz Čuk, glavni prefekt v Centralnem semenišču v Gorici. Ker se je g. dr. Čuk sedaj vrnil na svoje službeno mesto, je za župnega upravitelja v št. Vidu

BALANZAS
CORTADORAS
MOLINOS

FILIZOLA BELGRANO 1389
U. T. 37-2848

imenovan gosp. Lado Pišačec, kaplan pri Sv. Ignaciju (na Travniku) v Gorici. G. Janez Eržen, kurat v Lomu, je bil v ponedeljek 16. sept. v Biljah pri Gorici umeščen na svojo novo župnijo; v Lom pride g. Stauko Šarf, prvi kaplan v Tolminu. G. dekan Anton Grbec, ki je bil župnik-dekan novo ustanovljene dekanije v Nabrežini, je bil ob ukinitvi te dekanije pred nekaj tedni premeščen; sedaj je imenovan za župnika na Srednjem na Kanalskem. — Šentviški župnik Kovač je bil interniran za 3 leta.

Umetniška razstava v Trstu je zbrala v tržaški galeriji umetnine vseh vidnejših osebnosti umetniškega udejstvovanja v Julijski krajini. Zastopana sta tudi Černigoj in Spačal.

Na Kanalskem je bila letina slaba. Zadosti je bilo samo krme. Ajda in vino ni izpolnilo želja. Sadja in krompirja je bilo po malem.

V Gornji vipavski dolini je znatno boljše. Vinogradi so lepo donesli. Fižola, krompirja in koruze je bilo zadovoljivo. Žita so bila slaba. Ajde ne sejejo. Na Slapu in v Podragi se pa tudi s sadjem ponašajo.

Kanal. Pred dnevi je obiskal svoj rodni dom p. Ciril, duhovnik kapucinskega reda. Lansko leto na rožnico je v naši župnijski cerkvi zapel svojo prvo slovesno sv. mašo. Letos je dokončal svoje študije in je sedaj v Vidmu. V sobotah hodi spovedovat na znano božjo pot na Staro goro nad Čedadom. P. Ciril se s svetnim imenom kliče Alojzij Blažič in je doma iz našega Bodreža.

Čudež? Od rojstva slepi deček Enver Babič je spregledal, ko so ga namazali z mokro zemljo z groba Petra Barbariča, nekdanjega gojenca jezuitov v Travniku, ki je veljal vedno kot vzorni mladenič in je nanj med ljudstvom ostal spomin zelo živ. Enver Babič je hodil od zdravnika do zdravnika, pa vse skupaj ni nič pomagalo. Končno ga je mati, čeprav muslimanka, peljala na Barbaričev grob in mu namazala oči z mokro zemljo. In res je deček čez 15 dni spregledal. Dogodek je vzbudil veliko veselje med ljudstvom posebno pa med muslimani. Vsi pripisujejo dogodek čudežni moči Barbaričevih zemskih ostankov.

Ljubljanska univerza je to jesen začela zelo uspešno delo. Naval študentov je tolik, da se jeupisalo za kakih 100 vseučilišnikov več kot lani, ko je bilo doslej rekordno leto.

Kranj. Izročena je bila prometu dovršena modernizirana cesta Kranj-Naklo. Tako bo kmalu dovršeno veliko delo na najmodernejši cesti Ljubljana-Bled.

V Trebnju in na Čatež se je 29. sept. vršil izlet, ki ga je organiziral Putnik. Istočasno je šla tja tudi motorna dirka. Oni del Doienske je znan kot posebno idilična pokrajina, ki nudi čudovito lepoto slovenske zemlje in se vsako leto veča zanimanje za tiste lepe kraje.

V Kromberku pri Gorici je daroval zlato mašo bivši dekan solkanski Jakob Rejec.

Sveti Jakob ob Savi je dobil novega župnika v osebi Karla Supina, doslej župnika v Tržišču na Dolenjskem.

V Halozah pri Sv. Andražu je umrla vzorna učiteljica Ema Vobič, rojena Trstenjak, 36 let je zvesto vršila svoje vzgojno delo, ki ga je zaključila s svetniško smrtjo, ko je vdano prenašala veliko trpljenje svoje holecni. Ni še eno leto, ko sta ji umrli mati in sestra. Pokojna je bila

vzor kršačnske žene in vzgojiteljice in zato joka za njo cela okolica, ki je bila deležna njenega blagoslovljenega dela.

V Novem mestu se je praznovala 10 letnica živinorejskega društva, ki je nastalo iz pobude živinorejskih strokovnjakov grmske šole. Posebno zaslužna sta bila inž. Podgornik in Absee, v tistem času politična preganjanca.

Suhor v Beli krajini ima na zunaj in na znotraj prenovljeno cerkev. Gospod župnik se je uspešno prizadeval in zložila se je potrebna vsota 26.000 Din. 11.000 Din so poslali rojaki iz Amerike. Seveda iz Severne.

Šent Vid pri Stični. Skoro vsako leto so nekatere dolnje vasi, tako zlasti Dob, trpele radi poplave, ker ni imela voda odтока. Sedaj se je pa posrečilo najti pravi požiralnik, ki odvaja vodo v Krko in so ga pod vodstvom banovinskega inženirja Rueha razširili, tako da je za naprej vsaka poplava preprečena.

Na Otoku pri Cerknškem jezeru je zatisnila oči Jeršinova mama, vzorna mati!

Na Baki je umrla 63 letna Marija Rih-tar. Na pogrebu se je zbralo 13 otrok. Pa niso bili vsi, ker so nekateri daleč po svetu.

Na Stari Vrhniki je dopolnila mero dobrih del vzorna žena in mati, 83 letna Franca Petkoviček, rojena Homovec.

V Halozah izumira vinska trta. V grob legajo tisti, ki so jo sadili, za njimi gre-do trte. Še nekaj ostrih poseb, pa bodo gorice prazne. Narod pa je reven in nima s čim znova pomladiti vinograde; brez trte bodo pa Haloze zapadle v še večjo bedo!

Judom stopajo na prste tudi v Jugostaviji. Odrejeno je, da se more na srečnje in visoke šole vpisati le toliko judovskih dijakov, kolikor odgovarja sorazmerju judovskega prebivalstva. Tujei nimajo dostopa. Naredba je važna, ker je v Jugoslavijo pritisnilo mnogo Judov iz sosednjih dežel. Omejuje se tudi judovski upliv v trgovini z živili.

Nekaj iz Koroške. Po priključitvi okoliških občin šteje sedaj Celovec 53.516 prebivalcev. Od teh je 1800 zaposlenih v kmetijstvu, 15.500 oseb dela v industriji in obrti, 9900 si služi kruh v trgovini in prometu, javnega uradništva je 12.900 oseb, samostojnih poklicev 11.200, doma zaposlenih oseb pa 2200.

V Borovljah je gostoval ruski pevski zbor "Bojar" pod vodstvom dirigenta Šwerkova. Precizno izvajanje ruske pesmi so občinstvo zelo navdušile. Isti zbor je nastopil tudi v Celovcu, kjer je doživel zelo pohvalno strokovno kritiko.

Sestmesečni gospodinjski tečaj pri slovenskih šolskih sestrah v št. Petru pri št. Jakobu v Rožu se je pričel 1. novembra. Gojenke se bodo poučevale v gospodinjskih vedah, poleg tega pa tudi v petju in glasbi.

Slovenski gospodinjski tečaji pri šolskih sestrah v št. Rupertu pri Velikovecu pa so bili prepovedani.

Okrog 500 deklet s štajerske se je tekom letošnjega poletja mudilo v delovnih taboriščih na Koroškem, da odslužijo svoje obvezno delovno leto. Dekleta s Koroške pa so bila po večini nastanjena po taboriščih na štajerskem.

Šolstvo v Prekmurju še vedno ni na primerni višini, zato posveča posebno pažnjo tej zadevi prosvetni minister dr. Korošec, ki je naklonil 90.000 Din za nekatere obmejne šole. Ta denar dobe po 30 tisoč Din Hodoš in Markovci, po 10.000 pa Prosenjakovci, Andrejkovci in Cankova.

Olga Figelj, stara komaj 28 let je prišla pod kolesa vlaka. Oni dan je šla po svojih opravkih. Ko je križala tir vlaka FCCA v Colegiales, jo je zalotil vlak. Zazpora je bila spuščena, toda tamkaj mnogokrat zaprahavajo vlake sem in tja in držijo zaprto dolgo časa. Kljub svarilu je hitela dalje in radi kratkovidnosti ni opazila prihajajočega tovornega vlaka, ki jo je dobil pod kolesa, ji odrezal eno nogo, jo močno poškodoval tudi na glavi.

Ponesrečena se je borila s smrtjo en dan, skoro ves čas pri polni zavesti. Na smrt lepo pripravljena je izdihnila 26. novembra.

Pokopana je bila na Čakariti ob obilni vdeležbi rojakov iz Solkana, kjer je bil njen dom. Rejena je bila v Pevmi.

Pokojna je bila blaga mladenka, ki so jo vzljubili tudi njeni gospodarji, koder je služila, ki so ji svojo ljubezen izkazali tudi z množino evetja, ki so ga pokloaiti za njen pogreb, ki se je tako izvršil zelo lepo. Pogrebne molitve je opravil g. Hladnik Janez.

Na Goričkem delajo občutno škodo jazbeci, veliki prijatelji koruze. Pa je jazbec velik diplomat. Je namreč zaščiten po lovskem zakonu. Razbojniku to kar nič po pravici ne pristojalo!

V Soboti je bila obsojena radi tihotapstva Zadravec Bara, ki ni nikakor iz slame. Saj je namlatila financarja, ki jo je zalotil. Sedaj so ji dali nagrado.

Cena olju je določena na 26 Din liter.

Newyorška svetovna razstava končana. Z velikim hrupom in dostojanstvom je bila dne 27. okt. popolnoma končana Svetovna razstava v New Yorku, ki je bila otvorjena 30. aprila, 1939.

Predno je bila končana, je vzplamtela in zažarela še enkrat v vsem svojem sijaju, nato pa je ugasnila.

Uradni konec je bil priprost: Nekaj minut po polnoči je s trobento bilo dano znamenje, da je razstava končana, toda občinstvo se je še dolgo zatem premikalo po razstavnem prostoru, nekateri so odšli šele v zgodnjih jutranjih urah.

V dveh letih je razstavo obiskalo skoro 45.000.000 ljudi, kar je nekaj milijonov več, kot je obiskalo katerokoli drugo razstavo ali kako slično prireditve.

Število obiskov je doseglo ravno zadnji dan rekord, namreč 537.952. Medtem ko je v dveh letih obisklo razstavo skoro 45 milijonov ljudi, je v dveh letih do tedaj najbolj obiskana razstava l. 1934 v Chicagu, imela samo 38.626.546 obiskovalcev.

Prostore razstavišča se bo sedaj preure dilo in pretvorilo v park.

V Dobruđi je bolgarska vlada razdelila med kmete novopridobljene dežele 3000 plugov in 1000 traktorjev.

Franc Bernik, župnik v Domžalah je praznoval svojo 70 letnico. Slavljenec je zelo priljubljen, je vzoren duhovnik, ki je zaslužil tudi častno ime kot slovenski javni delavec.

V Ajdovcu na Dolenjskem se je 22. sept. vršila lepa slovesnost za obletnico Gnidovečevega doma. Pri veličastnem telovadnem nastopu in taboru se je zbrala velika množica od blizu in daleč.

Sv. Križ pri Litiji. Imamo nove orgle, pa smo dobili tudi novega organista Franceta Bernarda, ki bo vršil tudi posle občinskega tajnika. — 29. sept. so praznovali 40 letnico Marijine družbe. — Letina je bila prav slaba.

Velika Nedoljša. Je že posvetila električna. Transformator stoji poleg postaje. — Dela na Mihovskem klancu se dokončujejo in bo tako odstranjena največja ovira na tej cesti.

Tišina. Po dokončani blagoslovitvi petanjskega mostu je ban dr. Natlačen stopil še v Tišino kjer je podelil veliki odlikovanji dekanu in županu.

Beltinci. Učitelj Martin Fujs je premeščen iz Kuzme v Lipo.

Dr. Hinko Stepančič doma iz Temnice na Krasu je umrl v Ljubljani kot višji deželni sodnik v pokoju, star 76 let. Služboval je v Idriji, Litiji, Ilirski Bistrici in Buzetu, bil nato v Gorici in postal tudi deželni poslanec. Med vojno je marsikaterega nedolžnega izvlekel iz zadrege Gradeu, po vojni je bil nastavljen v Mariboru in Celju.

V sodraških gozdovih se je ono nedeljo zgodila velika lovska nesreča. Dva loveca sta meneč za privabljata jelena, pomenjaje njegovo "rukanje" vabila eden drugega in tako se je dogodilo, da je počel strel in lovec meneč, da je zadel iskano žival, ki je skozi grmovje ni mogel dobro videti, je našel na smrt ustreljenega lastnega prijatelja Rikota Ivanec, trgovca iz Sodražice.

Železniška nesreča pri Brežicah, ki se je zgodila v septembru, je povzročila veliko škode. Razlilo se je 9 vagonov romunske nafte, ki je bila namenjena v Italijo. Na prvem vagonu se je zlomila os, kar je povzročilo, da je izteklo 9 vagonov dragocene tekočine.

Pod Colom se je oni dan zgodila težka nesreča. Zvrnil se je kamijon, ki je poko-

pal 4 mlada življenja. Imena niso znana. Pač pa smo zvedeli imena rajnencev, večinoma iz Vipavskega: Josip Furlan, star 31 let, iz Prvačine, Ivan Gregorič, 18 let iz Prvačine, Silvester Furlan 19 let iz Prvačine, Franc Furlan, 30 let, iz Prvačine, Radislav Leban 19 let, iz Stare gore, Josip Beltram 29 let, iz Stare gore, Josip Stanič 32 let, iz Trsta in Fortunat Gregorič, 33 let iz Bukovice.

Nov gasilski dom je bil blagoslovljen v obmejnih Grincih v Prekmurju. Postavili so ga požrtvovalni gasilci z lastnimi sredstvi in s podporo občanov. Obred blagoslovitve je izvršil župnik iz Pertoče g. Štefan Varga, ki je imel lep govor o pomenu gasilstva. Govorila sta še župan g. Kolmanko in zastopnik župne uprave g. Obal iz Pertoče. Lepo slavnost je nekoliko motilo slabo vreme.

Zlata maša pri Kronbergu pri Gorici. V nedeljo 22. septembra je v Kronbergu pri Gorici obhajal praznik svoje zlote maše gosp. Jakob Rejec, bivši dekan solkanski, ki živi sedaj v pokoju v mirnem zatišju svojega doma na Ajševici v kronberški duhovniji. G. zlatomašnik se je rodil dne 21. julija 1865 v Šebreljah, v prijazni cerkljanski fari, ki slovi zaradi svoje krasne lege. Živahnega in nadarjenega dečka so dali starši v goriške šole, katere je odlično izdelal. Dne 8. septembra 1890 je bil posvečen v mašnika. Najprej je služboval kot kaplan v kraškem Komnu. Od tam se je zopet vrnil v hribe: prišel je za župnika v Čepovan, kjer sicer brije zima in se kopiči sneg, pa so v mikavnem planinskem svetu krasna poletja, ki s svojim hladilnim in zdravilnim ozračjem nudijo prijetno letovanje domačinu in tujcu. Iz Čepovana se je naš slavljenec pomaknil v dolino, na prag Gorice. Zasedel je staroslavno župnijsko mesto v Solkanu, ki je zibelka Gorice. Tu je služboval, deloval in trpel, saj je moral prenesti tudi grozote svetovnega viharja, ki je njegovo faro skoraj docela porušil — 27 let, doktor ni pred dvema letoma stopil v pokoj. Naselil se je na Ajševici.

Dr. Anton Korošec je nenadno izdihnil 14. dec. Prejšnji večer se je pozno vrnil s svojih poslov. Zjutraj so ga našli mrtvega. Bolehal je stalno na sladkorni belezni, ki ga je pokopala.

Tukajšnji časopisi so takoj javili njegovo smrt "La Nación" je objavila zelo stvaren in precej obsežen članek.

Tudi "Pueblo" je objavil obsežen dopis o življenju in nemalnih zaslugah rajnega voditelja Slovencev.

KAKO NAPADAJO STRMOGLAVCI?

Zadnja svetovna vojna še ni poznala letal, ki bi napadala sovražne cilje v padu. Danes pa si je skoro nemogoče zamisliti sodobno zračno orožje, ki se ne bi posluževalo tega načina borbe. Letala za borbe v padu spadajo k pojmu vojnih letal, ki predstavljajo važno sredstvo za napad in lahko prenašajo borbe daleč v neprijateljsko ozemlje. Seveda je način strmoglavčevega napadanja precej drugačen kot napadajo navadna vojna letala. Dočim težko vojno letalo z več motorji meče bombe iz vodoravnega leta, se strmoglavec spusti iz velike višine. Pri tem padu mu ni treba meriti s kakimi pripravami, da bo zadel cilj, ampak ima že vse njegovo letalo smer k cilju, katerega namerava letalec napasti. Ko prileti letako kakih 600—800 metrov nad zaželjeni cilj, tedaj spusti določeno število bomb, ki nadaljujejo smer dosedanega padanja letala, dokler ne dosežejo cilja. Letalo pa se v tej višini sunkovito obrne navzgor da čim prej pobezne izpred cevi protiletalskih topov.

Do španske državljanske vojne je bil tak način napadanja povsem neznan tu pa so ga začeli prvokrat uporabljati. Šele v poljski vojni je dobilo strmoglavljenje pravega izraza, ki je nemškemu orožju pripomoglo do tako hitre zmage. Pa tudi pri umiku Belgijcev, Angležev k Dunkerqu in Francozov so strmoglavci opravili svoje.

Strmoglavec z enim motorjem se uporablja predvsem proti tako imenovanim ciljem v obliki točke kot so: "bunkerji", letališča, cestna križišča, kolodvori, mostovi itd., ali pa proti preničnim ciljem kot so to vojne ladje. Strmoglavci so eno ali dvosedezni, v vsakem primeru pa pilot sam spušča bombe. Strmoglavci imajo bombe pritrjene pod krili letala, dočim jih imajo drugi bombniki v notranjosti. Bombe strmoglavca imajo na enem koncu pritrjena krilca, ki služijo, da se borba v zraku ne preobrne. Prednost tega letala je, da morejo prileteti docela nenadno in točno zadevajo. Delovanje bomb je strašno. Ako zadene točno cilj, zamore prekiniti ves promet na cesti, ali pa lahko, kot se je to zgodilo na Poljskem, vrže v zrak cel oklopni vlak.

Letalec-strmoglavec mora imeti posebne zmožnosti, da lahko uspešno upravlja svoje letalo. Vedeti je namreč, da doseže letalo pri napadanju tudi čez 600 km brzine. In pri taki hitrosti mora biti vse na svojem mestu, letalo in oni, ki ga vodi. Zdrav mora biti letalec kot riba, kajti v času padanja delujejo močne sredobežne sile na pilotov hrbet, roke in noge in ga nemilo tišče na sedež. Posebno srce in pljuča morajo biti zdrava. Letalo ima tudi poseben vzvod, s katerim je mogoče preprečiti preveliko brzino padanja. Ta vzvod pa omogoča tudi točno bombardiranje postavljenih ciljev.

UMETNO STAVBENO MIZARSTVO

KOVINSKA OKNA IN POLKNA

FRANC BANDELJ

Kovinska vrata, balkoni, izložbena okna, kovinske stopnice, ograje, vsakovrstna kovinska dela.

AV. DE LOS INCAS 4821

Telef. 51-5184.

KROJAČNICA

Franc Melinc

Najbolj vestno boste postreženi!
Oglasite se na Paternalu

PAZ SOLDAN 4844, Tel. 59-1356

HOTEL IN RESTAVRACIJA

"PACIFICO"

ANTON BOJANOVIČ

CHARCAS 767-9 Telef. 31-8788.

Modern hotel, zračne sobe, izvrstna postrežba, hladna in gorka kopel.

Cena 3—5 \$ s penzionom.

Blizu Retira! V centru mesta!

FRANC KLAJNŠEK

v mestu Bs. Aires edini slovenski konstruktor s firmo. Izdeluje načrte in proračune za hiše in vse druge stavbe, vodi vsa zidarska in stavbarska dela, in daje firmo.

MARCOS SASTRE 4351

Bs. Aires. — U. T. 50—0277.

Villa Devoto

LISICA ZVITOREPKA

MAČEK KRNJAV SE VRNE

Maček je pricencal bliže in zavjaval: "Visoki moj kralj in vladar, maščujte moje gorje! Udarite s pravično roko Zvitorepko, ki me je pripravila v tako nesrečo; nikdar več ne bom zdrav in na eno oko ostanem slep do konca dni!"

Ko je kralj to začul, je planil pokonec in zakričal: "Kaj, nesramna rjavka se je predrznila onečastiti že mojega drugega poslanca? Pri svoji bradi, pri svoji kroni se zaklinjam, da dobiš zadoščanje, sirotle Krnjav! Nikdar več naj ne primem z roko tegale meča, ako kdaj besedo snem in Zvitorepki odpustim!"

Ko je bil kralj izgovoril prisego, ga je hipoma obšla z vso silo stara bolezen. Obe roki je pritisnil na seneci in se zgrudil obupno rjoveč na svoje ležišče. Obšla ga je zopet navadna molčečnost in črmožljivost, ki mu je ni nihče mogel pregnati. Tri dni je kralj neprestano molčal, ždeč topo v brlogu.

Končno se Miroljub vendarle predrami iz čemernosti in skliče vse barone in druge visoke gospode svojega kraljestva, da bi se posvetovali, kako naj kaznujejo Zvitorepko za predrzne lopovščine.

Hudo razpaljen začne merjasec ščetinec: "Milostni kralj in gospod! Rjavka je zapadla svoje življenje in imenje: naša postava hoče, da zapade tudi njena glava. Dajte jo uloviti in z močnim konopcem na vislicah zadržati. Tako pravim jaz:

Nikomur na ljubo in nikomur na kvar, zakaj meni je samo pravice mar!"

Miroljub je zadovoljno prikimal, a nató je povprašal za svet še druge, pametne in glupe.

Prišel je red tudi na ovna Belina. Ko je ta videl, da je kralj lisici zelo gorak, je dejal: "Naj reče kdo, kar hoče, lisica je vendarle največja roparica in taticea. Pridružujem se zategadelj nasvetu ščetinčevemu, a vrhu tega še pravim: Zvitorepki otroci se naj kar ročno oblečejo v črno žalno obleko in postavi se jim naj varuh, da se še mladina ne vrže po materi. Tako svetujem jaz:

Nikomur na ljubo in nikomur na kvar, zakaj meni je samo pravice mar!"

In Lakotnik, Vaška, Krnjav, Plahun, Grebenjak in še več drugih je vzkliknilo: "To je tudi naš nasvet: Smrt Zvitorepki!"

Zdaj pa stopi v ospredje jazbec Dremuh in postavi besede takole: "Milostni kralj, veliko tožnikov stoji tu pred Vami in vsi želijo Zvitorepki najhujše zlo. Toda nihče ne pomisli, da je lisica med najimenitnejšimi veljaki vsega kraljestva in da jo je treba najmanj trikrat pozvati pred visoko sodišče. Ako se tudi tretjič povelju ne odzove, tedaj šele jo smemo v njeni odsotnosti obsoditi."

Tem besedam pripomni kralj: "Teško, da bi si kdo upal še enkrat sporočiti Zvitorepki naše povelje! Komu bi ne bilo žal ušes in oči? Kdo si upa nesti svojo kožo na prodaj? Mislim, da je do takega posla že vsem skopnelo sree."

Toda Dremuh odgovori samozavestno: "Ako drug nihče, prevzamem jaz sam to kočljivo opravilo; prav nič me ni strah Zvitorepke."

"No, dobro," pravi kralj, "pa pojdi! Toda glej, da hudobna poniglavka tudi tebe ne spelje na led, saj dobro veš, da je Zvitorepka polna muh!"

KRALJEVA SODBA

Dremuh se ni posebno spešil; dolgi pešpoti so mu že od nekad presedali in tako je prišel pred Hudo luknjo šele drugi dan zjutraj. Že od daleč je jazbec ugledal prijateljico Zvitorepko, ležečo pred grajskimi vrati na prisojnem prostorčku, ki ji je bil najljubši že od njega dni. Okoli lisice so se igrali njeni otroci Bučman, Štrkolin in Rjavčec. Dremuhu se je od daleč videlo, da se prekopicujejo in postavljajo žive hraste; a prišedši bliže je spoznal, da uganjajo svoje burke z miško, ki so jo bili pravkar ujeli.

Ko so mladiči zapazili prihajajočega jazbeca, so jo hoteli takoj počediti za ogal; toda Zvitorepka jih je pokarala, rekoč: "Kaj, ali vas je strah ali sram? Pozdravite vendar svojega strica, kakor se spodobi!"

In Rjavčec, najmlajši sinko, je pristopil in pomolil, sramežljivo se smehljajoč, Dremuhu levico.

"Ne ne tako, ljubček moj," ga je počula Zvitorepka in ga pobožala po licih, "desnico moraš dati desnico!"

Ko so si vsi zapored segli v roke in se pozdravili, kakor je navada sorodnikom, jim je rekla: "Zdaj pa le brž v sobo, deca; midva s stricem imava svoje pogovore!"

In Dremuh je pričel: "Draga mi sestra Zvitorepka, že od nekadaj si najpametnejša izmed vseh mojih sorodnikov; zato se čudom čudim, da se tako očitno protiviš kraljevim poveljem. Ali se ti ne zdi že skrajni čas, da se javiš na kraljevem dvoru? Od vseh strani se kopičijo tožbe in vedno huje nabirajo kralju ušesa zastran tebe. Svetujem ti prijateljski: pojdi končno z mano! Ako odlašaš dalje, prideš še v hujše škripe, zakaj številno tvojih sovragov se množi od dne do dne. Danes te poziva kralj zadnjikrat, in če se obotavljaš dalje nego tri dni ti noben a zvijača ne pomore več iz kašne. Miroljub pridrevi z vso svojo vojsko obleže tvojo trdnjavo Hudo luknjo in pokonča tebe in tvoje otroke. Kralju nikakor več ne uideš; zato menim da je najbolje ako me spreliš na dvor. Saj umeš izgovore in zvijače izpod pazduhe jemati; to je edino kar te še utegne rešiti. Na prejšnjih sodnih dneh si se otrešla obtožeb, hujših, kakor so ti jih natvezli zdaj; vselej si znala zasukat stvar tako, da si se srčno izvila, a tvoji neprijatelji so ostali na cedilu. Le zaupaj na svojo pamet in vse se še dobro izteče."

Zvitorepka je pazno poslušala Dremuhove besede. "Tvoj nasvet ni napačen, ljubi bratran!" je dejala naposled, ko je jazbec umolknil. "Storim torej tako, kakor se vidi tebi najbolje, in trdno upam, da mi bo kralj milostljiv; zakaj na svojem dvoru nima svetovalca, ki bi mu bil koristnejši in potrebnjši, nego sem mu jaz. Kadarkoli je šlo za kako kočljivo stvar, ki jim je delala preglavico, vselej so morali poklicati mene, da sem jih rešila iz zadrege. Prav zaradi tega pa tudi imam na dvoru toliko sovragov in nevoščljivcev in prav zato so se zakleli proti mojemu življenju. Najhujši izmed njih so zdaj zbrani na dvoru in me hočejo na žive in mrtve tožiti in obsoditi. In to me — po resnici ti povem, mili Dremuh — malko skrbi! Pa vendar se mi zdi pametneje, da slušam tvoj dobrohotni nasvet in grem s

teboj; zakaj dobro si omenil, da bi se navzlic vsem svojim zvijačam vendarle ne mogla naposled več ustavljati silni kraljevi premoči, če bi res prišel z vso svojo vojsko nadme. Tudi moja trdnjava Huda luknja bi se končno zdrobila v prah in bilo bi po meni in mojih otrocih. Ako pa sama stopim pred sodni dvor, morem vsaj upati, da se mirnim póttem pobotam z neprijatelji in sklenem z njimi ugodno premirje!"

Zvitorepka se je še dolgo pogovarjala s svojim bratranom in beseda je nanesla na to in ono. Lisica seveda tudi ni pozabila pošteno pogostiti kraljevega sla. Postregla mu je z mrzlo kuretino in mu prav pridno natakala zlatega ljutomeržana. Ko sta se dodobra nasitila, sta vstala izza mize in lisica je poklicala svoje otroke ter se prav

Nato sta ubrala pot pod noge. Zvitorepka je molčela in s povešeno glavo korakala poleg Dremuha; zakaj skrbeti jo je začelo, kako se izteče zamotana stvar.

Komaj se je raznesla vest, da se je Zvitorepka vdala kraljevemu povelju in da je na potu do visokega sodišča, že so prihitele živali od vseh strani; zakaj vsakdo je hotel videti drzno navihanko. Malo jih je bilo, ki so ji želeli dobro; izvečine so kuhali srd nanjo in bi ji privoščili največjo sramoto in nesrečo.

"Lej jo, lej!" pravi hrček svojemu sinu, "tamle gre Zvitorepka, ki jo Lakotnik toži na življenje in smrt! Ako bi kralj mene vprašal, kaj na počna, bi mu tole svetoval: Lakotnika in Zvitorepko, oba obesite na eno tepko!" Tako je besedoval hrček in to še niso bile najbridkejše besede, ki so se Zvitorepki od vseh strani lovile v ušesa.

Zvitorepka je slišala nebroj takih trpkih obsodbe in videla je škodoželjne obraze svojih sovragov, ki so ob potu zijala prodajali; toda prav nič se ni zmenila za vse to, ali delala se je vsaj tako, kakor da so ji radovedni zijači deveta briga. Samozavestno in z ubranimi koraki je stopicala vstric Dremuha po široki beli cesti, brezskrbno gledajoč tja v beli svet, kakor da je visokega kralja edina hči, ki se ji ne sme niti las skriviti.

"Da vas treni, tule sem, pa me glejte, kakor se vam ljubi! Še drobnega graha nisem nikomur pouzmala in nihče ni ne more očitati, da sem mu storila krivico! Česa bi se torej bala?" Tako se je zdelo, da hoče lisica zabrusiti vsem v lice; ali v sreču ji je bilo vendarle tesno in goroko.

Na videz mirna je stopila Zvitorepka pred Miroljubov prestol. Pripognivši pred kraljem in kraljico koleno, je začela premišljeno besedovati: "Milostni kralj, ki ste visoki na časti, mogočni na oblasti!... Nikdar še ni Vaša kraljevska milost nalletela na zvestejšega slugo, nego sem jaz. To pač smem trditi navzlic vsem lažem, s katerimi so me očrnil pri Vas; zakaj tema je nevoščljivcev, ki me pisano gledajo zaradi Vaše naklonjenosti, visoki gospod moj! Z zvijačnimi lažmi tkó spletke in kujejo naklepe, kako bi me ugonobili. Toda Vi, milostni kralj, preiskujete do dna jetra in obisti; Vi poslušate toženca prav kakor tožitelja in strogo lčite krivico od pravice. Potemtakem Vam smem z mirnim srcem zaupati; saj dobro poznate mojo zvestobo in baš moja zvestoba je vzrok, da me tako ljuto preganjajo."

(Dalje sledi)

Židje v Ljubljani in v Sloveniji

Vprašanje, ki zlasti precej muči s premišljevanjem naše brate Hrvate in Srbe, je, čemu je Slovenija tako "čista" Židov. Vse mogoče razloge najdejo za to, najbolj banalen in hkrati najbolj škodoželjen je ta, češ, Slovenci so sami Židje, kaj naj počno torej Židje z njimi, sebi enakovrednimi. Mislijo namreč pri tem podjetnost, marljivost in tudi trgovsko sposobnost Slovencev. Nekoliko resnice je na tem, čeprav se Slovenci od Židov razlikujemo v glavnem: nikdar nismo Slovenci znali ustvarjati velikega kapitala in še sedaj je največ velikih podjetij na slovenskih tleh v tujih rokah, prav kakor poje Župančič v znani zbadljivki o zlatu v Blatni vasi, ko je morala priti "putka lutka", to je namreč tuji kapital, ki je vse zlato pozobala.

Čeprav si Slovenci nismo znali ustvariti zavirljivih kapitalov in so vsa velepodjetja na naših tleh dejansko še vedno v tujih rokah, vendar pa se je v teku zgodovinskega razvoja posrečilo obvarovati našega kmeta pred židovskimi pijavkami.

Vzrokov za to je več. Slovensko ozemlje je bilo, kakor vedno in je tudi še danes, prehodno ozemlje za promet. V poznem srednjem in v novem veku je tod šel ves promet iz Srednje Evrope do morja in obratno. Ljubljana kot glavna vmesna postaja, se je razvila v cvetoče, bogato mesto. Seveda so se v srednjem veku naselili v Ljubljani tudi Židje, ki predvsem ljubijo take kraje, kjer je promet, kjer se razvija izmenjava blaga in denarja. V Ljubljani naseljevanja Židov niso radi gicdali in so jim po vzorcu drugih srednjeveških mest odkazali "geto": današnjo Židovsko ulico in židovsko stezo. Geto se ni smel širiti, zato so Židje vedno prezidavali, zidali višje in višje, da so našli prostora zase in za svoj naraščaj. Odtod je Židovska ulica še danes tako ozka in tesna, čeprav menda sedaj ne živi noben Žid več v njej.

Deloma zavist do bogastva Židov, deloma skrb za plemstvo, pa tudi za najrazličnejše sloje ljudstva, to je za meščanstvo in kmete, je narekovala kranjskim deželnim stanovom, ki so predstavljali nekak kranjski parlament in upravno oblast hkrati, stroge ukrepe proti idom. Glavni trenutek pa je nastal za kranjske deželne stanovce, ko je nastal med Habsburžani in Katarino Brankovičovo-Celjsko boj za dediščino celjskih grofov. Ta borba je znana med drugim tudi iz narodne pesmi "Pegam in Lambergar". Pod Pegamom je mišljen češki vitez in vojskovodja Vitovec (Böhme, Behajm, Pegam), Lambergar pa je bil tedanji fevdni lastnik gradov grof Lamberg. Vitovec se je boril na strani celjske Katarine, Lambergar pa s svojimi kranjskimi in ljubljanskimi četami na strani Habsburžanov. Celjske čete so tedaj celo oblegale Ljubljano, pa so se Ljubljančani dobro branili in Habsburžanom v tej vojni napravili dosti uslug, zato so jih Habsburžani osvobodili za vedno vseh davkov. Ta privilegij Ljubljane je trajal do reform Marije Terezije in Jožefa II.

Kranjski deželni stanovci pa so zahtevali za svojo pomoč dosti več: izgon vseh Židov s Kranjskega in prepoved, da bi se v bodoče kak Žid sploh smel naseliti na Kranjskem. To se je zgodilo in Židje so morali zapustiti deželo. Trgovina je sicer za nekaj časa omrtvela, nato pa zopet oživila, samo da so jo dobili v roke domači ljudje.

Židom je bila s tem izpodrezana korenina na Kranjskem. Šele za časa Jožefa II. in malo pozneje za časa Napoleonove Ilirije so se mogli Židje zopet naseliti na Kranjskem, toda pod težavnimi pogoji. Domača trgovina je bila že dovolj čvrsta, saj je imela štiri stoletja

časa, da je zlahka prenesla konkurenco Židov. Ko je Ilirija propadla, so Kranjski deželni stanovci zopet zahtevali staro pravico po izgonu Židov. Nekateri redki Židje so se dali pokrstiti, drugi so bili izgnani in Kranjska je bila zopet svobodna. Ni to trajalo dolgo. Po marčni revoluciji leta 1848. in po uredbah raznih ustav so se mogli Židje zopet naseljevati, toda prav tako brez večjega vidnega uspeha. Zrastel pa je medtem tudi nov močan nasprotnik: združništvo, ki se je pričelo boriti tako proti židovskim kakor proti domačim pijavkam.

Gosto naseljena zemlja, kakor je bila Kranjska, ravna tla, prebivalstvo, ki je kupovalo le to, kar je nujno potrebovalo, sicer pa si je vse potrebno, celo obleko in obutev, delalo samo, brez potreb po kakšnih galanterijskih in podobnih potrebščinah, vse to ni bilo za Žida. V vzgoji katoliške prosvete izobrazeno slovensko ljudstvo se je smehljalo, ako se je kje naselil Žid in odprl špeerijsko trgovino ali kaj podobnega. Tudi lokalni patriotizem je pomagal mnogo k temu: "Pojdimo raje k temu trgovcu, naš človek je, ne pa k Židu!" Če pa je bil slovenski trgovec še celo domačin iz iste fare — to velja tudi za današnje dni — potem je zlahka tekmoval z Židom.

K temu je pomagalo tudi domoljubje Slovencev. Židje so radi med seboj govorili nekako spakedrano nemščino, ki je celo pristni Nemci niso mogli trpeti, kaj šele Slovenci! Vse to je odbijalo naše ljudi od njih. Židje so se vrgli le na take kupčije, kjer so bili nevidni. Za Žida velja, da če ga vržeš skozi vrata, ti prileze skozi okno. Sedeli so na Dunaju, v Pragi, v Slovenijo pa so po svojih nežidovskih agentih pošiljali šivalne stroje po izredno dragih cenah, ali pa tudi po nizkih, kakor jim je narekoval kupčijski duh, po agentih so pošiljali celo slovensko plažno literaturo, kakor na primer prsulice "Grofica beračica", "Strah na Sokolskem gradu" in podobno, vse mogoče industrijske izdelke, obratno pa so organizirali nakup poljedelskih pridelkov, vpi-sovali se kot delničarji v tovarne in banke na slovenskih tleh. Tudi na Slovenijo se je vlegla strnjena mreža židovskega kapitalizma in brezmejnega dobičkarstva.

Za Žide so bile na Štajerskem nekoliko bolj ugodne razmere. Na Štajerskem so se Židje celo tako daleč ponekod prilagodili, da so se sicer smatrali po veri za Žide, po narodnosti pa za — Slovence. Trg Središče ob Dravi je po predvojnih avstrijskih štetjih štel več Židov kakor pa Nemcev, čeprav je znano, da so skoraj vsi Židje po Avstriji vpisovali svojo narodnost — nemško. V Središču je bilo torej precej Židov, ki so svojo narodnost prijavili kot slovensko.

Še huje je bilo v Slovenski Krajini. Versko strpna uradna Ogrska ni preganjala Židov kljub raznim demonstracijam zasebnega značaja. V Slovenski Krajini, ki je kot nalašč bila za Žide — široka ravna zemlja, ljudstvo je našlo edino zatočišče le v cerkvi, prosvetnih in združnih organizacij ni bilo, saj bi jih Madžari tudi ne dovolili, prebivalstvo revno, toda zemlja plodna, to je bilo približno tako, kakor kje v plodni Galiciji ali v Besarabiji. Še dolgo po vojni je bilo prebivalstvo v Slovenski Krajini prepričano, da kristjan sploh ne more biti dober trgovec, dober gostilničar, dober mesar. Le počasi in težko se še dandanes slovenski trgovec, tudi če je domačin, bori tam z židovsko konkurenco, vendar v žilavi borbi uspeva. Res pa je še vedno, da je največji odstotek Židov v Sloveniji ravno v Slovenski Krajini, kar je pač posledica nekdanjega madžarskega gospodarstva.

V naših časih so se Židje zopet začeli naseljevati v Sloveniji. Sede kot ravnatelji, prokuristi in kot solastniki mnogih podjetij — ali, kako lepo se jim je uresničila njihova srčna želja — so sami lastniki, in značilno

je, da prav oni, ki so najbolj soliden in trezen narod, najraje na debelo proizvajajo in kupčujejo z žganjem, vinom in podobnimi mamili. V Ljubljani imajo svojo versko občino; tudi skupno molilnico in celo svoje pokopališče, kjer je sedaj že kakšnih sedem do osem grobov. Na tem pokopališču pokopujejo židovske mrliče iz vse Slovenije.

Zaenkrat so Židje v Sloveniji še skriti — razen v Slovenski Krajini —, njihov kapitali in vpliv je nevreden, toda mreža se že razprostira tudi nad Slovenijo in treba bo velikega poguma, da jo kdo preseče!

KULTURNA KRONIKA

30. nov. Najpomembnejši dogodek je bila proslava 1. dec. Praznik Zedinjenja ima letos še poseben pomen. Saj je od vseh držav, ki so bile ustanovljene v versaljskem miru edino še Jugoslavija v nespremenjenih mejah.

Razvoj dogodkov je prinesel celo to, da so letos k proslavi tega praznika pripomogla tukaj tudi levčarska društva. Na uradni proslavi 30. nov. je imel Ljudski oder posebno važno vlogo. Seveda niso hoteli opustiti prilike, ki se jim je nudila, da ne bi javno manifestirali svoje levčarske orientacije, kar ni želo pohvale.

Sicer pa je treba priznati, da so nastopi Ljudskega odra in Cankarja prav lepo uspeli.

1. dec. Praznik Zedinjenja in Izselsko nedeljo je praznoval Slovenski dom v zvezi s slovensko šolo. Prireditvev je bila prav lepo pripravljena in je bilo občinstvo očarano od čudovitih prizorčkov.

Zahvalna maša se je vršila v Santísimo Sacramento ob izredno veliki vdeležbi.

Tudi v Rosariju in Montevideu so praznik Zedinjenja lepo proslavljali. Lepa vdeležba je bila pri sv. maši in lepo so uspelo

DUHOVNO ŽIVLJENJE

Pasco 431

Buenos Aires, Argentina

CORREO ARGENTINO

TARIFA REDUCIDA

Concesión 2560.

tudi popoldanske prireditve.

V Montevideu se je 1. decembra prav posebno lepo pokazala volja za sodelovanje vseh jugoslovanskih elementov. Sodelovanje Slovenskega krožka je vsem slovesnostim dalo poseben sijaj. Tudi sveta maša, ki jo je imel čast. g. David Doktorič je bila prav lepo obiskana.

ŽENINI — NEVESTE — DRUŽINE

Obrnite se na

SLOVENSKO TOVARNO POHIŠTVA

ŠTEFAN LIPIČAR

GUTENBERG 3360 y Avda. SAN MARTIN Tel. 50.3036

“SLOVENSKA KRAJINA”

Odbor društva “Slovenska Krajina” želej srečen in veseli Božič, in srečno Novo leto vsem svojim rojakom, članom in članicam. In obenem se njim zahvali, za vso njihovo sodelovanje pri društvu, štero je z ničesa lahko dosegnolo, v tem leti njen čí nej popolen, pa bár delni pomen.

Tak ka društvo lahko dá v tem prišešnjem leti svojim članom in članicam, dve podpori, bolniško podporo i pogrebno. Pogreb nej paradiški liki dostojen siromaški. Kelko bo koštalo bodete že zvedili, ka smo ešče do zdaj nej dobili cejne. Zató pa tisti šteri mi pravi da je pogreb za 80 pes. do 4000 pesov, se jako moti zató ka on san dobro zná ka za 80 pesov nega. Ka bi pa društvo komi v penezaj 200 pesov plačalo, je za zdaj absurdno, ka društvo naravnost plača empresi fúnebre, in kak sam že omeno, dostojen sirmašen pogreb! Što de pa šteo bol paradiškoga, tisti de si pa mogeo doplačati.

Cenjemi rojaki! Na tiste hujskače pa ne poslušajte, šteri vam samo slabo želej in prepír pri društvu. Pa ne vem zakaj? kakšo korist bo on meo stoga čí bo sejao sovraštvo med svojimi rojaki? Jaz ga že cejlo leto opazujem, pa pred menov več nema nikšega zgovora! Ka se je skazao što je in kaj misli. Jesan prijateo sigdár za dobrobit svojih bližnjih.

Pa kak mi je pravo gosp. minister na dén Zedinjenja, da je jako zadovoljen z nami, in da naj nezapústimo društvo “Slovensko Krajino”, ka lepo delamo! Te mislim ka takša visoko častna pešona zna bolj oceniti, kak pa takši hujskač. Zato túdi ne bomo zapústili društva, čí smo že vse ovire prejšli, bomo še nadalje z vékšov vnetostjov sodelovali za obstoj in za napredek društva. Vodstvo pa na vaši skrbi, poštvani člani in članice. Da si na prišešnjem obénom zbori zberete takše voditelje, šteri do vas bolše vodili in več spravili kak mij. In nej takše ka bi se v par mešecaj delili s tistim štero smo vsi vkúper vij in mij z trúdi spravili za vse člane. Le trdno dale naprej! Jes se vam pa lipou zahvalim za vso vašo dosedanjo zavúpanost vu meni, štero sam po mojih močej z najbolšov volov in poštenostjo vršo. V naprej vam pa túdi ostanem vóren član in sodelovalec.

Z društvenim pozdravom Vas pozdravljam. “Slovenska Krajina, mili moj dom, pozabo te nigdár nigdi ne bom!”

Adalbert Preininger, predsednik.

Zrim Franc je prijavil 13. dec. izstop iz društva “Slovenska Krajina”.

UMETNO MIZARSTVO IN TAPISERIJA

DUŠAN VARADINAC

CERRITO 560 — U. T. 35 - 5825

Lično pohišstvo, prevlečeni stoli, zofe i. t. d.

1941

RAVNATELJSTVO

BANCO HOLANDES UNIDO

PODRUŽNICA BUENOS AIRES

želi vsem Slovencem v Argentini

srečno in veselo

NOVO LETO 1941.

BANCO HOLANDES UNIDO

SUCURSAL BUENOS AIRES

CASA CENTRAL: 25 DE MAYO 81

AGENCIA N° 1: CORRIENTES 1900

DIRECCION GENERAL: CURACAO